

RP 117/2017 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift, viltförvaltningslagen och 46 § i viltskadelagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift ändras i syfte att höja jaktvårdsavgiften. Dessutom klarläggs förhållandet mellan de anslag som beviljas för Finlands viltcentral och jaktvårdsföreningarnas verksamhet i förhållande till statsunderstödslagen. Uppgiften som statsbidragsmyndighet för jaktvårdsföreningarna flyttas från jord- och skogsbruksministeriet till Finlands viltcentral och i lagen föreskrivs om fördelningsgrunderna för statsunderstöd till jaktvårdsföreningar. Bestämmelserna om jägarregistret uppdateras så att de motsvarar de gällande kraven enligt viltförvaltningen och grundlagen.

I propositionen föreslås det också ändringar i viltförvaltningslagen. Uppgifterna för och organiseringen av Finlands viltcentral ändras och omstruktureras i syfte att öka stödet till jaktvårdsföreningarna samt ledningen och tillsynen av dem. I viltförvaltningslagen görs också vissa ändringar av teknisk natur.

I propositionen föreslås också att kostnaderna för jaktvårdsföreningarnas deltagande i undersökning av viltskador ska ersättas av de anslag som anvisats för ersättande av viltskador.

Syftet med propositionen är att styra en del av de medel som flyter in på grund av den höjda jaktvårdsavgiften till projekt som utförs av markägarna och som avsevärt förbättrar viltets livsmiljö, vilket också i en utvidgad omfattning främjar bevarandet och ökandet av naturens mångfald. Dessutom syftar propositionen till att stödja frivilliga sammanslagningar av jaktvårdsföreningar, stärka ledningen av verksamheten samt att bidra till utvecklingsprojekt för att förebygga konflikter och skador orsakade av storvilt.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2018.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2018.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	3
1 INLEDNING.....	3
2 NULÄGE	4
2.1 Lagstiftning och praxis.....	4
2.2 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet	7
2.3 Nuläge	7
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	10
3.1 Målsättning	10
3.2 Genomförandalternativ.....	10
3.3 De viktigaste förslagen.....	11
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	13
4.1 Ekonomiska konsekvenser.....	13
4.2 Konsekvenser för myndigheterna	14
4.3 Konsekvenser för miljön.....	14
4.4 Samhälleliga konsekvenser	14
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	15
5.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial	15
5.2 Remissyttranden och hur de har beaktats.....	15
DETALJMOTIVERING	19
1 LAGFÖRSLAG	19
1.1 Lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift	19
1.2 Viltförvaltningslagen	24
1.3 Viltskadelagen.....	27
2 NÄRMARE BESTÄMMELSER OCH FÖRESKRIFTER	27
2.1 Statsrådets förordning om viltförvaltningen	27
3 IKRAFTTRÄDANDE	27
4 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	27
LAGFÖRSLAG	32
1. Lag om ändring av lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift.....	32
2. Lag om ändring av viltförvaltningslagen	35
3. Lag om ändring av 46 § i viltskadelagen.....	39
BILAGA	40
PARALLELLTEXT	40
1. Lag om ändring av lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift.....	40
2. Lag om ändring av viltförvaltningslagen	45
3. Lag om ändring av 46 § i viltskadelagen.....	53

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (616/1993) stiftades 1993. Efter det har endast förhållandevis små ändringar gjorts i lagen. Senast ändrades lagen 2015, då bestämmelsen om användningen av jaktlicensavgifterna för hjortdjur ändrades. Jaktvårdsavgiften höjdes senast 2013.

De mest betydande ändringarna i lagen gjordes i samband med att viltförvaltningslagen (158/2011) stiftades i anledning av att Finlands viltcentral grundades. Genom viltförvaltningslagen grundades Finlands viltcentral 2011. Samtidigt lades Jägarnas centralorganisation och 15 jaktvårdsdistrikt ned och bestämmelserna i jaktlagen om dem upphävdes. I jaktlagen upphävdes också bestämmelserna om jaktvårdsföreningarna och motvarande bestämmelser togs in i viltförvaltningslagen. I samband med ändringen ändrades lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift så att det anslag som anvisas Finlands viltcentral och jaktvårdsföreningarna i statsbudgeten är en statsandel. I samband med att viltförvaltningslagen stiftades ändrades inte praxisen för utbetalning av medel till jaktvårdsföreningarna. Riksdagen förutsatte i sitt uttalande i samband med att lagen stiftades att en större andel av anslaget än tidigare ska styras till jaktvårdsföreningarna. Den andel som jaktvårdsföreningarna får av anslaget har höjts på det sätt som riksdagen förutsätter.

Skador och konflikter orsakade av stora rovdjur har ökat avsevärt under de senaste åren till följd av att bestånden av stora rovdjur ökat och brett ut sig över hela landet. Jaktvårdsföreningarna har fått nya och avsevärda utmaningar, bl.a. information och rådgivning om stora rovdjur och åtgärder för förhindrande av skador genom rådgivning. De offentliga förvaltningsuppgifter och lagstadgade uppgifter som ordnats via jaktvårdsföreningarna, t.ex. den inventering av viltbestånden och storviltsassistans som utförs frivilligt av jägare och organiseras av jaktvårdsföreningarna, är ur samhällets synvinkel som helhet sett dock mycket förmånliga arrangemang. Tryggheten av dessa funktioner förutsätter att ledningen av jaktvårdsföreningarnas verksamhet stärks. På vissa ställen har jaktvårdsföreningarnas verksamhet märkbart försvårats, eftersom Finlands viltcentral inte har förmått stödja och leda jaktvårdsföreningarna i tillräcklig omfattning.

I Statens revisionsverks inspektion för 2012 uppmanades jord- och skogsbruksministeriet att utreda tillämpligheten av statsunderstödslagen (688/2001) när det gäller statsunderstöd till Finlands viltcentral och jaktvårdsföreningarna och att vid behov tydligare föreskriva om villkoren för beviljande av stöd. Ministeriet uppmanades att fästa uppmärksamhet vid behovet av statsunderstöd till jaktvårdsföreningarna och vid att de fördelningsgrunder som används är ändamålsenliga.

Riksdagens biträdande justitieombudsman har fäst uppmärksamhet vid exaktheten i fråga om bestämmelserna för jägarregistret.

Många av stammarna för de viltarter som lever i skogs- och våtmarker har konstaterats vara på tillbakagång på grund av förändringar i deras livsmiljö. Viltförvaltningen har inte haft tillräckliga metoder för att åtgärda situationen. Därför behöver man utveckla t.ex. nya verksamhets- och finansieringsmodeller som sporrar till frivillig naturvårdande skötsel av levnadsvillkoren för vilt och samtidigt i en mer omfattande utsträckning bevarar och ökar mångfalden i skogs- och våtmarksnatur.

Detta ändringsförslag har beretts utifrån de beskrivna orsakerna.

2 Nuläge

2.1 Lagstiftning och praxis

Jaktvårdsavgiften

Jaktvårdsavgiften höjdes senast 2013, då den höjdes från 30 till 33 euro. Enligt 3 § i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift ska i statsbudgeten årligen tas in ett anslag som motsvarar minst det belopp som samma år uppskattas flyta in i form av jaktvårdsavgifter beräknat enligt antalet jägare under de tre närmast föregående åren. Av detta anslag ska Finlands viltcentral och jaktvårdsföreningarna årligen anvisa statsandel för sina drifts- och kapitalutgifter och utgifter för jägarnas gruppförsäkring. Anslaget kan dessutom användas för 1) viltvårdsåtgärder, försöksverksamhet i anslutning till dessa och för övrigt främjande av vilthushållningen, 2) utgifter för stödande av jaktmuseiverksamhet, 3) upplysningsarbete som utförs av landsomfattande jägarorganisationer som bygger på frivilligt medlemskap och för stöd till jaktföreningars projekt som främjar viltvården, 4) projekt som utförs av markägarna och som avsevärt förbättrar viltets livsmiljö. Jord- och skogsbruksministeriet beviljar ovan avsedda anslag för de ändamål som anges i 1 och 2 mom. Ministeriet kan samtidigt meddela närmare föreskrifter om användningen av anslaget.

Trots att anslaget i bestämmelserna i lagen har uppgetts vara statsandel har, då det inte uttömmande har föreskrivits om bestämmandet av jaktvårdsföreningarnas statsandel i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift, ministeriet tillämpat statsunderstödslagen vid beviljandet av anslaget och anslaget har i praktiken beviljats som statsunderstöd.

Jaktvårdsföreningarna

Bestämmelser om jaktvårdsföreningar och deras uppgifter finns i viltförvaltningslagen. Sammanlagt finns det 295 jaktvårdsföreningar. En jaktvårdsförening är en självständig aktör vars verksamhet grundar sig på eget initiativ av jägare som betalat jaktvårdsavgift enligt lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift. Varje jaktvårdsförening har ett eget geografiskt verksamhetsområde. Jaktvårdsföreningen svarar för främjandet av en hållbar vilthushållning inom sitt verksamhetsområde, organiserar och främjar jägarnas frivilliga verksamhet samt sköter de offentliga förvaltningsuppgifter som föreskrivits för den. Jaktvårdsföreningarna har följande offentliga förvaltningsuppgifter: 1) att anordna i jaktlagen avsedda skjutprov och i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift avsedda jägarexamina, 2) att delta i terrängundersökningar som avses i 25 § i viltskadelagen (105/2009), 3) att bistå de myndigheter som svarar för tillsynen över efterlevnaden av jaktlagen vid övervakning av jakten, samt 4) andra offentliga förvaltningsuppgifter som föreningarna enligt viltförvaltningslagen eller någon annan lag ska sköta. Jaktvårdsföreningarna utfärdar också sådana intyg över sökandens aktiva utövning av hobby som krävs för förvärvstillstånd för vissa vapen och som föreskrivs i 45 § 2 mom. 1 punkten i skjutvapenlagen (1/1998).

I statsbudgeten för 2017 anvisades jaktvårdsföreningarna ett anslag på sammanlagt 2,34 miljoner euro. För att vara organisationer som sköter offentliga förvaltningsuppgifter är jaktvårdsföreningarna med tanke på deras ekonomiska resurser mycket små. Medeltalet för det statsunderstöd som jaktvårdsföreningarna får är ca 7 900 euro per förening. Statsunderstödet varierar från som minst 1 637 euro till som högst 47 253 euro, medeltalet är 6 844 euro. Under de senaste åren har statsunderstödet täckt i medeltal 55 procent av jaktvårdsföreningarnas utgifter för den ordinarie verksamheten. Jaktvårdsföreningarna får förutom statsunderstöd dessutom inkomster från avgifter de tar ut för sina prestationer, i synnerhet skjutprov. Bestämmelser om de avgifter som tas ut finns i jord- och skogsbruksministeriets förordning. Jaktvårdsföreningarnas medlemsantal varierar från som minst 80 till som mest 8 175 medlemmar. Största delen

RP 117/2017 rd

av jaktvårdsföreningarna är förhållandevis små, med tanke på medlemsantalet är 67 procent av föreningarna mindre än medeltalet (1 038 medlemmar).

I jaktvårdsföreningarna sköts de lagstadgade uppgifterna och de offentliga förvaltningsuppgifterna till stor del som frivilligt arbete. Mängden frivilligt arbete uppskattades 2008 till ca 290 årsverken (Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet, VFFI). I jaktvårdsföreningarna gick den mesta tiden åt till ledning av verksamheten och administration, nästa 70 årsverken. Värdet av det frivilliga arbetet var 7,1 miljoner euro, av detta var 6 miljoner utgifter för löner eller arvoden och 0,8 miljoner resekostnader. Kostnader ersattes med uppskattningsvis 1,3 miljoner euro. Jaktvårdsföreningarnas verksamhetsledare är anställda i arbetsavtalsförhållande, men endast en del av jaktvårdsföreningarna betalar lön till verksamhetsledaren.

I statsrådets förordning om viltförvaltningen (171/2011) finns bestämmelser om uppgifterna för riksviltvårdsrådet, jaktvårdsföreningarnas regionmöten och Finlands viltcentrals styrelse när det gäller utarbetandet av förslag till resursfördelning för jaktvårdsföreningarna. Den nuvarande resursfördelningsmodellen har två nivåer. Det anslag till jaktvårdsföreningarna som anvisas i statsbudgeten delas först mellan viltcentralens verksamhetsområden i enlighet med vissa fördelningsgrunder och efter detta inom varje verksamhetsområde i enlighet med andra fördelningsgrunder i enlighet med förslaget från jaktvårdsföreningarnas regionmöte. Inom de olika regionerna har jaktvårdsföreningarnas fördelningsgrunder i praktiken varit olika. De mest använda grunderna vid resursfördelningen är olika stora andelar av den jämna fördelningen samt antalet medlemmar i föreningarna.

Finlands viltcentral

Bestämmelser om Finlands viltcentrals uppgifter finns i viltförvaltningslagen. En av de viktigaste uppgifterna för Finlands viltcentral är att stödja jaktvårdsföreningarna. Finlands viltcentral leder och utövar tillsyn över jaktvårdsföreningarnas verksamhet. Finlands viltcentrals uppgift enligt 2 § 2 mom. 7 punkten viltförvaltningslagen är främjande av jaktvårdsföreningarnas verksamhet och utbildning av jaktvårdsföreningarnas funktionärer.

Statsrådet utnämner direktören vid Finlands viltcentral och chefen för offentliga förvaltningsuppgifter. Uppgiften för direktören vid Finlands viltcentral är att leda och utveckla Finlands viltcentrals verksamhet, med undantag för de offentliga förvaltningsuppgifterna, samt ansvara för verksamhetsresultatet. Direktören ska även sörja för beredningen av de ärenden som ska behandlas av Finlands viltcentrals styrelse och för verkställigheten av de beslut styrelsen fattar. Chefen för offentliga förvaltningsuppgifter svarar för skötseln av Finlands viltcentrals offentliga förvaltningsuppgifter enligt 2 § 1 mom. i viltförvaltningslagen. Chefen för offentliga förvaltningsuppgifter är oberoende vid fullgörandet av en offentlig förvaltningsuppgift. I lagen saknas bestämmelser av teknisk natur om de förfaranden som ska iakttas vid entledigande av och beviljande av avsked för direktören för Finlands viltcentral och chefen för offentliga förvaltningsuppgifter.

Jägarregistret

Enligt 24 § 1 mom. 32 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) är handlingar som innehåller bl.a. uppgifter om en persons levnadssätt, deltagande i föreningsverksamhet eller fritidssysselsättningar, familjeliv eller andra med dem jämförbara personliga förhållanden sekretessbelagda. Eftersom jakt är en fritidssysselsättning är därmed uppgifterna i jägarregistret sekretessbelagda, om inte något annat föreskrivs särskilt.

Bestämmelser om jägarregistret finns i 7 a, 7 b och 7 c § i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift. Finlands viltcentral för med hjälp av automatisk databehandling ett register över

RP 117/2017 rd

jägare. Jägarregistret används för planering av jägarnas utbildning och för rådgivning, för tillsyn över jakten, för praktisk uppläggning av jakt- och viltvårdsverksamheten, för skötsel av andra uppgifter i samband med jakt och viltvård samt för uppgörande av statistik. Dessutom används jägarregistret för utredning av totalantalet personer som har betalat jaktvårdsavgift och som adressförteckning för utsändning av inbetalningskort för jaktvårdsavgift. Den registeransvarige kan ge utomstående i uppdrag att utföra uppgifter som hänför sig till registerföringen och användningen av registret.

I jägarregistret antecknas för varje jägare följande uppgifter: 1) fullständigt namn, adress, hemkommun och personbeteckning, 2) årligen betalda jaktvårdsavgifter, 3) det jaktår som en betald avgift avser, 4) den jaktvårdsförening som jägaren är medlem i, samt 5) uppgifter om jägarnas grupp försäkring. Den som under de fem senaste åren inte har betalt jaktvårdsavgiften avförs ur registret.

Den registeransvarige får för åligganden enligt 7 a § lämna ut uppgifter ur jägarregistret till jord- och skogsbruksministeriet, Naturresursinstitutet och andra myndigheter, till jaktvårdsföreningarna samt till det försäkringsbolag som sköter jägarnas grupp försäkring. Den registeransvarige får mot skälig avgift lämna ut i jägarregistret antecknade personers namn- och adressuppgifter också för direktmarknadsföring inom jaktbranschen, om den registrerade inte har förbjudit detta. Bestämmelser i övrigt om behandling av registeruppgifter finns i personuppgiftslagen (523/1999).

Enligt 10 § 1 mom. i grundlagen (731/1999) är vars och ens privatliv, heder och hemfrid tryggnade. Om skydd av personuppgifter föreskrivs närmare genom lag. I grundlagsutskottets etablerade praxis har det ansetts att registreringens syfte, innehållet i de registrerade personuppgifterna och tillåtna användningsändamål för uppgifterna ska dessutom vara omfattande och detaljerade (t.ex. GrUU 51/2002 rd och GrUU 21/2012 rd).

Enligt 124 § i grundlagen kan offentliga förvaltningsuppgifter anförtros andra än myndigheter endast genom lag eller med stöd av lag, om det behövs för en ändamålsenlig skötsel av uppgifterna och det inte äventyrar de grundläggande fri- och rättigheterna, rättssäkerheten eller andra krav på god förvaltning. Uppgifter som innebär betydande utövning av offentlig makt får dock ges endast myndigheter. När offentliga förvaltningsuppgifter överförs på andra än myndigheter ska enligt förarbetet till grundlagen det vid bedömningen av ändamålsenligheten särskilt uppmärksammas dels förvaltningens effektivitet och övriga interna behov, dels enskilda personers och sammanslutningars behov (RP 1/1998 rd, s. 179/II).

Skötsel av viltets livsmiljö

Trots att 3 § 2 mom. 4 punkten i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift gör det möjligt att använda anslaget för projekt som utförs av markägarna och som avsevärt förbättrar viltets livsmiljö, har anslaget i praktiken inte räckt till för detta ändamål under de senaste åren. Många av stammarna för de viltarter som lever i skogs- och våtmarker har konstaterats vara på tillbakagång på grund av förändringar i deras livsmiljö.

Undersökning av viltskador

Till jaktvårdsföreningarnas offentliga förvaltningsuppgifter hör att som sakkunniga delta i terrängundersökningar av viltskador. I 46 § i viltskadelagen föreskrivs det med tanke på utredning av skador om ersättning av nödvändiga och skäliga kostnader för värdering av skador när det gäller landsbygdsnäringsmyndigheten och Finlands skogscentral. Jaktvårdsföreningarna ersätts dock inte för kostnader som orsakas av att de deltar i undersökningar.

2.2 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet

I Sverige ska den som bedriver jakt betala viltvårdsavgift varje jaktår. I dagsläget är viltvårdsavgiften 300 svenska kronor. Naturvårdsverket samlar avgifterna i Viltvårdsfonden ur vilken det på beslut av Sveriges regering årligen beviljas medel för organisationer och myndigheter som arbetar med jakt, vilt och naturvård. Medlen ska användas för att främja viltvården eller andra liknande ändamål som är förenliga med syftet med jaktlagen. En ansenlig del av viltvårdsavgifterna delas ut till jägarförbunden, största delen får Svenska Jägareförbundet för att sköta det s.k. allmänna uppdraget (52,2 miljoner kronor). I allmänna uppdraget ingår bl.a. utbildning av jägare och jägarexamen. Dessutom ingår allmän information om jakt, praktisk jakt och information om viltvård, jaktövervakning, vilt och trafik (storviltsassistans) och yrkesutbildning. Den finansiering som anvisas Naturvårdsverket riktas till underhåll av jägarregistret 6,7 miljoner kronor och viltforskning (18 miljoner kronor).

2.3 Nuläge

Jaktvårdsföreningarna

Jaktvårdsföreningarna har fått nya och avsevärda utmaningar i anknytning till information och rådgivning om stora rovdjur och främjande av åtgärder för förhindrande av skador orsakade av stora rovdjur. Jaktvårdsföreningarnas uppgifter har under de senaste åren också utökats med uppgiften att utfärda intyg över aktivt utövande av hobby i enlighet med 45 § i skjutvapenlagen. Detta förutsätter för sin del att jaktvårdsföreningarnas skötsel av offentliga förvaltningsuppgifter tryggas också med tanke på skjutvapenförvaltningen.

Den stora andelen frivilligt arbete i jaktvårdsföreningarnas verksamhet har i praktiken lett till att verksamhetens aktivitetsgrad avsevärt varierar mellan jaktvårdsföreningarna. I dagsläget har inte jaktvårdsföreningarna inom alla områden tillräckliga resurser för att utföra uppgifter som på lokalnivå är viktiga med tanke på viltpolitiken, t.ex. rådgivning om åtgärder för förhindrande av viltskador, rådgivning och information om stora rovdjur och att som sakkunnig delta i undersökningar av viltskador. År 2015 ordnade inte 78 (26 procent) av jaktvårdsföreningarna förberedande kurser för jägarexamen. Annan utbildning för jägare, t.ex. jaktledare vid hjortdjursjakt, ordnades inte av 57 jaktvårdsföreningar (19 procent). Av jaktvårdsföreningarna ordnade endast 34 procent tillfällen med ungdoms- eller skolsamarbete för skolor och läroanstalter.

Denna oroväckande utveckling äventyrar genomförandet av med tanke på viltpolitiken viktiga uppgifter på lokalnivå och medborgarnas tillgång till tjänster på olika håll i landet. En del av jaktvårdsföreningarna har under de senaste åren haft svårt att heltäckande organisera de inventeringar av stora rovdjur som baserar sig på frivilligt arbete av jägarna. Detta försvårar minskningen av skador orsakade av stora rovdjur samt skötseln av bestånden av stora rovdjur genom jakt, eftersom informationen från inventeringarna av stora rovdjur utgör grunden för bedömningen av bestånden av stora rovdjur och är därmed en nödvändig förutsättning för t.ex. de undantagslicenser som för förhindrande av skador beviljas för jakt av stora rovdjur.

Vid sammankomster som ordnats för jaktvårdsföreningarna har i synnerhet lyfts fram jaktvårdsföreningarnas behov av stöd vid bl.a. utredning av miljötillstånd för skjutbanor och istandsättning av skjutbanor, utvecklingsprojekt inom utbildning för ungdomar, uppföljning av stora rovdjur, verksamhet för regionala grupper för stora rovdjur och samarbetsgrupper för vargrevir, tillsyn över jakten och samarbete i anslutning till den, utveckling av gemensam praxis för verksamheten med viltassistans, utveckling av våtmarker och viltvårdsarbete, undervisning om fågelskytte, IT-anskaffningar och utbildning i anknytning till digitalisering.

Om det rådande läget fortgår bedöms frivilligarbetet minska betydligt i framtiden. För organiseringen av den aktiva verksamheten är det avgörande hur aktiv verksamhetsledaren är. I vissa jaktvårdsföreningar har det dock varit svårt att på frivilligbasis få nya verksamhetsledare. I dagsläget har många verksamhetsledare ofta inte resurser att genomföra aktiv verksamhet, t.ex. deltagande i undersökningar av viltskador, jägarutbildning samt skolsamarbete och ungdomsarbete.

De offentliga förvaltningsuppgifter och lagstadgade uppgifter som ordnats via jaktvårdsföreningarna, t.ex. den inventering av viltbestånden och storviltsassistans som utförs frivilligt av jägare och organiseras av jaktvårdsföreningarna, är ur samhällets synvinkel som helhet sett dock mycket förmånliga arrangemang. Av dessa orsaker måste ledningen av jaktvårdsföreningarnas verksamhet stärkas och den frivilliga sammanslagningen av jaktvårdsföreningar stödas.

Utifrån observationer som gjorts vid statens revisionsverks granskningar behöver förhållandet mellan den lagstadgade statsandelen för Finlands viltcentral och jaktvårdsföreningarna och statsunderstödslagen förtydligas. De fördelningsgrunder som inverkar på understödsbeloppet behöver föreskrivas i lag. I övrigt har det bedömts som nödvändigt att bestämmelserna i statsunderstödslagen, med tanke på villkoren för och tillsynen av användningen av anslaget, iaktas. Det största problemet i de nuvarande fördelningsgrunderna för jaktvårdsföreningarnas statsunderstöd är att de fördelningsgrunder för medlen som används inte på föreningsnivå styr medlen på ett för resultatet sporrande sätt, eftersom fördelningsgrunderna inte utgörs av resultatet av det arbete som jaktvårdsföreningen har utfört. För att effektivisera verkningfullheten av viltpolitiken ska stats-understödet styras till jaktvårdsföreningarna utifrån den avkastning av deras arbete som inverkar på viltpolitiken. De grunder som används vid fördelningen av medlen bör därför ses över. I jaktvårdsföreningarna är man förhållandevis nöjda med den nuvarande fördelningspraxisen för medlen. Den jämna fördelning som används i de nuvarande modellerna för fördelningen av medlen leder till att statsunderstödet minskar när jaktvårdsföreningar slås samman. Detta kan leda till att frivilliga sammanslagningar av jaktvårdsföreningarna inte blir av, och därför ska översynen av fördelningen av medlen syfta till att eliminera faktorer som förhindrar sammanslagningar.

I dagsläget tar beredningsprocessen för statsunderstöd till jaktvårdsföreningarna mycket lång tid, eftersom jaktvårdsföreningarnas regionmöte beslutar om grunderna för beredningen av förslaget till fördelning av medel för verksamhetsåret nästan två år på förhand. Förslaget behandlas vid jaktvårdsföreningarnas regionmöten och i viltcentralens organ på sammanlagt fyra olika administrativa nivåer före ministeriet fattar beslutet. Kopplingen till den normala beredningen av statsbudgeten fungerar inte på grund av denna långa beredningsprocess, så budgetmakten och beredningsorganets inflytande är ifrågasatta. Den nuvarande beredningsprocessen belastar många administrativa nivåer. Beredningsprocessens styrande verkan ser dock ut att vara liten, eftersom medlen traditionellt har fördelats enligt den inom området avtalade och etablerade fördelningsmodellen och prövning har använts endast i liten omfattning. Den administrativa börda som fördelningsprocessen för statsunderstödet orsakar på olika nivåer inom förvaltningen bör göras lättare genom en förenkling av processen.

Finlands viltcentral

Finlands viltcentral grundades 2011. Viltcentralens verksamhet har inletts raskt och resultat-rikt bl.a. i fråga om främjande av hållbar vilthushållning, offentliga förvaltningsuppgifter samt utvecklande av den offentliga viltkoncernens gemensamma datasystem.

På grund av att utmaningarna ökat för jaktvårdsföreningarna under den senaste tiden måste konstateras att Finlands viltcentral inte på ett tillräckligt sätt har förmått stödja och leda jakt-

vårdsföreningarnas verksamhet. Finlands viltcentral har inte förmått utföra den utbildningsuppgift som föreskrivs för den så att viltcentralen i tillräcklig omfattning gett jaktvårdsföreningarnas funktionärer stöd och färdigheter att svara mot de utmaningar som snabbt förändrats i verksamhetsmiljön. Konflikterna mellan jaktvårdsföreningar och olika myndigheter och inrättningar visar på att den för viltcentralen föreskrivna uppgiften att leda och utöva tillsyn över jaktvårdsföreningarna inte har organiserats inom Finlands viltcentral på ett sätt som förebygger konflikter. Om denna utveckling fortsätter hotar den att äventyra skötseln av de offentliga förvaltningsuppgifter som har anförtrotts jaktvårdsföreningarna i enlighet med de krav på god förvaltning som föreskrivs i 124 § i grundlagen.

Finlands viltcentrals stöd till jaktvårdsföreningarna ska stärkas. De uppgifter som gäller att stödja jaktvårdsföreningarna och som föreskrivs i 2 § 2 mom. 7 punkten i viltförvaltningslagen behöver stärkas. Uppgiften att utbilda jaktvårdsföreningarnas funktionärer, som föreskrivs för Finlands viltcentral, behöver utvidgas att omfatta också jaktvårdsföreningarnas styrelsemedlemmar. Det finns behov av att i organisationen för Finlands viltcentral förtydliga ansvaret att dels stödja jaktvårdsföreningarna och dels leda och utöva tillsyn över dem. För att säkerställa god förvaltning behöver tillsynsuppgiften i fråga om jaktvårdsföreningarna avskiljas inom viltcentralen från den organisering av stödet till och ledningen av jaktvårdsföreningarna som sker under ledning av direktören till en oberoende offentlig förvaltningsuppgift. Som en ändring av teknisk natur behöver i viltförvaltningslagen tas in de bestämmelser som utblev i samband med stiftandet av lagen när det gäller de förfaranden som ska iaktas vid entledigande av och beviljande av avsked för direktören för Finlands viltcentral och chefen för offentliga förvaltningsuppgifter.

Jägarregistret

Riksdagens biträdande justitieombudsman har fäst uppmärksamhet vid behovet av att uppdatera den rättsliga regleringen i fråga om att ge en privat aktör i uppdrag att utföra uppgifter som hänför sig till registerföringen av jägarregistret. Bestämmelserna om jägarregistret behöver preciseras med tanke på behoven för viltförvaltningen och kraven enligt lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och grundlagen så att bestämmelserna är uppdaterade.

Skötsel av viltets livsmiljö

Enligt 3 § 2 mom. 4 punkten i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift är det möjligt att använda anslaget till projekt som utförs av markägarna och som avsevärt förbättrar viltets livsmiljö. I praktiken har anslaget inte räckt till för detta ändamål under de senaste åren. Många av stammarna för de viltarter som lever i skogs- och våtmarker har konstaterats vara på tillbakagång på grund av förändringar i deras livsmiljö. Viltförvaltningen har inte haft tillräckliga ekonomiska metoder för att åtgärda situationen. Det är därför behövt att utveckla t.ex. nya verksamhets- och finansieringsmodeller som sporrar till frivillig naturvårdande skötsel för förbättring av levnadsvillkoren för vilt och som samtidigt i en mer omfattande utsträckning bevarar och ökar mångfalden i skogs- och våtmarksnatur. En del av de medel som flyter in på grund av den höjda jaktvårdsavgiften behöver styras till detta ändamål.

Undersökning av viltskador

Jaktvårdsföreningarna behöver ersättas för sitt deltagande i undersökningar enligt viltskadelagen så att jaktvårdsföreningarnas sakkunskap i högre utsträckning än tidigare kan utnyttjas vid undersökning av skador. Detta främjar kvaliteten på undersökningarna och förebygger också skador. Ersättningen av kostnader genomförs tydligast genom en ändring av viltskadelagen.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

3.1 Målsättning

Syftet med propositionen är att genom en höjning av jaktvårdsavgiften trygga utvecklingen av jaktvårdsföreningarnas verksamhet och att stärka ledningen av verksamheten i fråga om de offentliga förvaltningsuppgifter som föreskrivits för jaktvårdsföreningarna och övriga uppgifter, i synnerhet för att förbättra kontrollen av skador och konflikter som orsakas av stora rovdjur. I och med att bestånden av stora rovdjur har brett ut sig till nya områden har skador och konflikter som orsakas av stora rovdjur ökat, och för att kontrollera dem ska jaktvårdsföreningarnas sakkunnighet stärkas i fråga om rådgivning, information och främjande av åtgärder för förhindrande av skador. Syftet är att trygga skötseln av viltbestånden och de på frivillig basis utförda viltinventeringarna som med tanke på regleringen av bestånden är nödvändiga och de uppskattningar av bestånden som görs med hjälp av inventeringarna.

Syftet är att stödja utvecklingen av jaktvårdsföreningarnas verksamhet, så att det synnerligen viktiga frivilliga arbete som kanaliseras genom jaktvårdsföreningarna tryggas. Största delen av den tilläggsfinansiering som fås genom höjningen av jaktvårdsavgiften styrs för att stärka ledningen av jaktvårdsföreningarnas verksamhet, sporra till frivilliga sammanslagningar samt till jaktvårdsföreningarnas regionalt eller nationellt betydande utvecklingsprojekt. Genom att stärka ledningen av verksamheten och med hjälp av frivilliga sammanslagningar stöds utbildningen, tillsynen över jakten samt organisering av de på mer aktiv frivillig verksamhet baserade viltinventeringarna och handräckning i fråga om stora rovdjur som jaktvårdsföreningarna ordnar. Dessa uppgifter främjar i en större omfattning de ur samhällets synvinkel sett viktiga effektmålen för viltpolitiken: viltushållningen skapar välfärd, viltbestånden bevaras livskraftiga, jakten och viltvården är etisk och ansvarsfull och konflikter och skador som orsakas av vilt är under kontroll. Målet är att se över fördelningsgrunderna för statsunderstödet till jaktvårdsföreningarna så att grunderna stöder de nämnda med tanke på viltpolitiken viktiga uppgifter som jaktvårdsföreningarna genomför på lokalnivå.

Syftet med propositionen är att öka stödet från Finlands viltcentral till jaktvårdsföreningarna genom att ändra bestämmelserna om jaktvårdsföreningarnas uppgifter. Målet är att säkerställa att en god förvaltning förverkligas genom att avskilja tillsynsuppgiften inom Finlands viltcentral till en ställning som oberoende offentlig förvaltningsuppgift och att stärka denna.

Syftet är också att effektivisera förvaltningen genom att förenkla beredningsprocessen med många olika skeden för statsunderstöd. Syftet är att överföra beviljandet av och tillsynen över jaktvårdsföreningarnas statsunderstöd från jord- och skogsbruksministeriet till Finlands viltcentral som en offentlig förvaltningsuppgift.

Propositionens syfte är att stärka skötseln av viltets livsmiljö genom att i fortsättningen styra en del av de medel som flyter in på grund av den höjda jaktvårdsavgiften till projekt som utförs av markägarna och som avsevärt förbättrar viltets livsmiljö.

Propositionens syfte är att uppdatera bestämmelserna om jägarregistret i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift så att de motsvarar dels viltförvaltningens behov i dagsläget och dels kraven enligt grundlagen.

3.2 Genomförandalternativ

Som ett alternativ till att höja jaktvårdsavgiften och stärka ledningen av jaktvårdsföreningarnas verksamhet bedömdes kostnaderna för att ordna jaktvårdsföreningarnas offentliga förvaltningsuppgifter och lagstadgade uppgifter, med tanke på att man beslutar att dessa uppgifter

ordnas av staten i motsats till det nuvarande sättet genom i huvudsak jägarnas frivilliga arbete. Detta kräver att statliga myndigheter ordnar uppgifterna. Enligt en utredning 2008 uppgick värdet på det frivilliga arbetet inom vilthushållningen till 7,1 miljoner euro. Jämfört med det nuvarande anslaget för jaktvårdsföreningarna (2,34 miljoner euro) skulle detta alternativ medföra en extra utgift för staten på minst ca fem miljoner euro. Därmed är det med tanke på statsfinanserna ett avsevärt förmånligare alternativ att trygga jaktvårdsföreningarnas verksamhet, stärka ledningen av deras verksamhet och stödja frivilliga sammanslagningar av jaktvårdsföreningar.

På grund av det frivilliga arbete som utförs i jaktvårdsföreningarna och de gamla fördelningsgrunderna för medel har det hos vissa jaktvårdsföreningar kunnat uppstå anmärkningsvärda överskott, i synnerhet på grund av utgifter som man sparar in på genom frivilligt arbete. Som ett alternativ till reglering av fördelningsgrunden för statsunderstödet till jaktvårdsföreningarna granskades tillämpning av 7 § i statsunderstödslagen utan någon reglering av fördelningsgrunden för statsunderstödet i lag. I detta fall kräver beviljandet av understödet separat bedömning för varje enskild jaktvårdsförening huruvida det finns behov av att bevilja understöd enligt 7 § i statsunderstödslagen. En sådan behovsbaserad prövning av stödet leder till att statsandelen för enskilda jaktvårdsföreningar skärs ner motsvarande det upplupna överskottet under tidigare år. En minskning av statsandelen motsvarande överskottet är inte skäligt för jaktvårdsföreningar som på ett sparsamt sätt skött sin ekonomi, då de trots det upplupna överskottet kunnat utföra sina uppgifter på ett bra sätt. Jaktvårdsföreningarna kan ha haft olika inkomstkällor och behov för vilka de har sparat överskottet. Separat prövning av behovet av statsunderstöd för alla 295 jaktvårdsföreningar kräver en ansenlig arbetsinsats hos statsbidragsmyndigheten, då det separat för varje förening ska utredas och vid beslutsfattandet beaktas eventuella överskott från tidigare år. Detta skulle avsevärt öka det administrativa arbetet, vilket inte är ändamålsenligt med tanke på att det genomsnittliga årliga statsunderstödet för jaktvårdsförening är ganska litet, dvs. endast ca 7 900 euro per år.

Som alternativ granskades också att det statsunderstöd som beviljas jaktvårdsföreningarna också i fortsättningen beviljas av jord- och skogsbruksministeriet. Ur ministeriets synvinkel är det fråga om en verkställighetsuppgift och sådana uppgifter borde minskas på ministerienivå för att resurserna ska kunna användas till kärnuppgifter. Därmed försvårar detta alternativ att ministeriet koncentrerar sig på sina kärnuppgifter. Då blir möjligheten enligt statsunderstödslagen att bevilja stödet till Finlands viltcentral som delar ut stödet till jaktvårdsföreningarna tillämplig. I det fallet måste dock Finlands viltcentral i enlighet med kraven i statsunderstödslagen ingå ett avtal med varje jaktvårdsförening om användningen av och villkoren för stödet. Detta skulle innebära en stor administrativ börda för Finlands viltcentral och jaktvårdsföreningarna med beaktande av att antalet jaktvårdsföreningar sammanlagt är 295. Eftersom detta alternativ till genomförande innebär en anmärkningsvärd ökad administrativ börda anses det inte som ändamålsenligt.

3.3 De viktigaste förslagen

Jaktvårdsavgiften höjs från 33 euro till 39 euro. Avgiftshöjningen behövs för att nå de samhälleliga effektmålen för viltpolitiken, i synnerhet för att stärka jaktvårdsföreningarnas verksamhet samt förhindra skador och mildra konflikterna orsakade av stora rovdjur. Det är viktigt att stärka ledningen av jaktvårdsföreningarnas verksamhet och stödja frivilliga sammanslagningar samt att stödja jaktvårdsföreningarnas regionalt och nationellt betydande utvecklingsprojekt för förebyggande av konflikter och skador orsakade av storvilt. Detta kräver ändringar också i uppgifterna för Finlands viltcentral så att viltcentralen på ett mer effektivt sätt än tidigare kan stödja jaktvårdsföreningarna.

RP 117/2017 rd

Det föreslås att lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift ändras så att det anslag som i statsbudgeten beviljas jaktvårdsföreningarna och Finlands viltcentral är statsunderstöd. Utgifterna för de uppgifter för Finlands viltcentral som föreskrivs i lag ska finansieras i sin helhet med statsunderstöd till den del avgifter för dem inte tas ut eller det inte erhålls annan finansiering för verksamheten. I fråga om det statsunderstöd som beviljas jaktvårdsföreningarna är Finlands viltcentral statsbidragsmyndighet. Beviljande av statsunderstöd och tillsyn över användningen av medlen ingår i viltcentralens offentliga förvaltningsuppgifter. I fråga om beslut om återkrav av statsunderstöd som beviljats av Finlands viltcentral är dock jord- och skogsbruksministeriet statsbidragsmyndighet.

Det föreslås att bestämmelser om fördelningsgrunderna för jaktvårdsföreningarnas statsunderstöd tas in i lagen på så sätt att statsunderstödet stödjer sådana lokala åtgärder som jaktvårdsföreningarna utför som är viktiga för de samhälleliga effektmålen för viltpolitiken. Som fördelningsgrund för statsunderstödet föreskrivs behovet av tjänster för ledning av verksamheten, tillsyn över jakten, uppgifter i anslutning till skötseln av bestånden av storvilt, utbildning och ungdomsarbete, uppmuntran till viltinventering samt behov av tjänster som krävs för arrangemang för licensjakt på statens områden enligt 8 § i jaktlagen.

För de av jaktvårdsföreningarnas projekt som är mest betydande riksomfattande och regionalt anvisas finansiering. Sådana projekt kan vara t.ex. utredning av miljötillstånd för skjutbanor, uppföljning av bestånden av stora rovdjur, skötsel av storviltsbestånden och sådana projekt för utveckling av viltets livsmiljö och tillsyn av jakten som genomförs på fler än en jaktvårdsförenings område.

Ledningen av jaktvårdsföreningarnas verksamhet stärks genom att största delen av de medel som inflyter på grund av den höjda jaktvårdsavgiften anvisas som ett stöd genom vilket jaktvårdsföreningarna erbjuds möjligheten till anställning av en professionell verksamhetsledare, om jaktvårdsföreningarna frivilligt går samman. Detta uppmuntrar jaktvårdsföreningarna att gå samman, eftersom de då får en betydligt starkare tjänst som verksamhetsledare. Enligt förslaget ska jaktvårdsföreningarna inte tvingas till sammanslagning. Jaktvårdsföreningarna kan också fortsätta sin verksamhet med verksamhetsledare på frivilligbasis och då bestäms finansieringen för jaktvårdsföreningen i enlighet med de fördelningsgrunder som föreskrivs i lagen utifrån resultatet av verksamheten.

Viltförvaltningslagen ändras så att i fråga om uppgifterna för Finlands viltcentral stärks uppgiften att stödja och leda jaktvårdsföreningarna. Utbildningsuppgiften för Finlands viltcentral utvidgas till att gälla också jaktvårdsföreningarnas styrelsemedlemmar. Inom organisationen för Finlands viltcentral görs ansvaret att del stödja och leda jaktvårdsföreningarna och dels utöva tillsyn över dem tydligare. En jaktvårdsförening kan också komma överens med Finlands viltcentral att centralen anvisar dem en professionell verksamhetsledare som sköter uppgifterna för jaktvårdsföreningens verksamhetsledare. För att säkerställa god förvaltning behöver tillsynsuppgiften i fråga om jaktvårdsföreningarna inom viltcentralen avskiljas så att den är oberoende från den organisering av stödet till och ledningen av jaktvårdsföreningarna som sker under ledning av direktören. Ställningen för tillsynsuppgiften i fråga om jaktvårdsföreningarna preciseras och det föreslås att den föreskrivs som en offentlig förvaltningsuppgift för viltcentralen. Samtidigt föreslås som en komplettering av teknisk natur att det i lagen tas in de bestämmelser som uteblev i samband med stiftandet av viltförvaltningslagen i fråga om förfaranden som ska iakttas vid entledigande av och beviljande av avsked för direktören och chefen för offentliga förvaltningsuppgifter.

Genom propositionen tryggas de ekonomiska förutsättningarna för utvecklingen av Finlands viltcentral, i synnerhet för att täcka kostnaderna för att stärka stödet till jaktvårdsföreningarna och ledningen och tillsynen av dem, att höja andelen sakkunniga bland personalen vid viltcen-

tralen, de ökande underhållskostnaderna för datasystemet Omariista samt kostnaderna för tilläggspensionsförsäkringen.

Bestämmelserna om jägarregistret i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift preciseras. Bestämmelserna i 7 a § 2 mom. i lagen föreslås bli ändrad så att de uppgifter som en privat aktör med tillräckliga tekniska och kunskapsmässiga förutsättningar kan ges i uppdrag att sköta i fråga om registerföringen och uppgifter i anslutning till användningen av registret föreskrivs uttömmande i momentet. De uppgifter som nämns ovan är offentliga förvaltningsuppgifter, varför det i 7 a § föreslås ett nytt 3 mom. med bestämmelser om straffrättsligt tjänsteansvar och skadeståndsansvar i anknytning till uppgifterna. Det är meningen att utöka det föreslagna nya 3 mom. också med heltäckande hänvisningar till allmänna förvaltningslagar. Bestämmelserna i 7 b § om uppgifter som antecknas i jägarregistret föreslås bli preciserade och uppdaterade på det sätt som verksamheten inom viltförvaltningen kräver. Bestämmelserna i 7 c § om utlämnande av uppgifter föreslås bli preciserade.

Med medel som flyter in på grund av höjningen av jaktvårdsavgiften effektivteras skötseln av livsmiljöerna för viltarter som är på tillbakagång genom att i fortsättningen styra en del av de influtna medlen till projekt som utförs av markägarna och som avsevärt förbättrar viltets livsmiljö. Detta viktiga arbete främjar samtidigt i en mer omfattande utsträckning t.ex. att mångfalden i skogs- och våtmarksnatur bevaras och ökar än bara för de viltarter som jagas.

I viltskadelagen ändras 46 § så att kostnader som föranleds av jaktvårdsföreningarnas deltagande i undersökningar enligt viltskadelagen ersätts enligt faktiska kostnader av det anslag som anvisats för ersättning av skador. På detta sätt ökas jaktvårdsföreningarnas deltagande i undersökningar av viltskador, vilket ökar sakkunnigheten vid undersökningarna och den förebyggande rådgivning som ska ges i samband med dem. Jaktvårdsföreningarnas ökade deltagande bedöms i en anmärkningsvärd omfattning främja utförandet av undersökningar av viltskador och förebyggandet av skador.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Den föreslagna höjningen av jaktvårdsavgiften bedöms medföra att det flyter in ca 1 790 000 euro i extra inkomster till staten. Beloppet av influtna medel är naturligtvis beroende av antalet personer som betalar jaktvårdsavgift, eftersom alla som avlagt jägarexamen inte betalar jaktvårdsavgift varje år. Höjningen bedöms inte i någon avsevärd omfattning minska antalet jägare som betalar jaktvårdsavgift.

Propositionen tryggar de ekonomiska förutsättningarna för att stärka ledningen av jaktvårdsföreningarnas verksamhet samt frivillig sammanslagning. Detta säkerställer att deras lagstadgade uppgifter och offentliga förvaltningsuppgifter utförs på ett resultatgivande sätt. I och med att jaktvårdsföreningarnas sakkunnighet stärks vid skötseln av bestånden av stora rovdjur, förhindrandet av skador och undersökningar i enlighet med viltskadelagen bedöms detta främja att skador orsakade av stora rovdjur förhindras och att ersättningar som staten betalar för skador orsakade av stora rovdjur minskar.

Propositionen gör det möjligt att genomföra de nya uppgifter som överförs till Finlands viltcentral samt att utveckla de ekonomiska förutsättningarna i synnerhet för att stärka stödet till jaktvårdsföreningarna och ledningen och tillsynen över dem. Dessutom tryggar propositionen förutsättningarna för att höja andelen sakkunniga bland personalen vid viltcentralen samt täcka de ökade underhållskostnaderna för datasystemet Omariista och kostnaderna för tilläggspensionsförsäkringen. Vid viltcentralen säkerställer propositionen också förutsättningarna

för utveckling av jaktvårdsföreningarnas tillsynsuppgift vid jakt och ledningen av jaktvårdsföreningarna.

Propositionen tryggar att det med tanke på det ekonomiska värdet för viltushållningen ansenliga frivilliga arbetet (7,1 miljoner euro 2008) i fortsättningen kanaliseras för genomförande av de samhälleliga effektmålen för viltpolitiken. Detta minskar statens utgiftsbehov med uppskattningsvis minst fem miljoner euro jämfört med att det frivilliga arbetet inte kunde säkerställas via jaktvårdsföreningarna till stöd för genomförandet av viltpolitiken.

4.2 Konsekvenser för myndigheterna

Genom propositionen tryggas ett resultatrikt genomförande som uppfyller villkoren för god förvaltning av jaktvårdsföreningarnas offentliga förvaltningsuppgifter och andra lagstadgade uppgifter, i synnerhet med tanke på förebyggande av konflikter och skador orsakade av stora rovdjur. Jaktvårdsföreningarnas deltagande i undersökningar av viltskador i egenskap av sakkunniga främjar ett sakkunnigt utförande undersökningarna.

Överföringen av uppgiften att bevilja statsunderstöd till jaktvårdsföreningarna från jord- och skogsbruksministeriet till Finlands viltcentral främjar överföringen av uppgifter av verkstälighetsnatur från ministerienivå till underlydande förvaltning och främjar därmed att jord- och skogsbruksministeriet koncentrerar sig på sina kärnuppgifter.

4.3 Konsekvenser för miljön

Med hjälp av stöd till jaktvårdsföreningarnas utbildningsverksamhet säkerställs att jägarna sörjer för skötseln av viltbestånden i enlighet med de av samhället fastställda förvaltningsplanerna för bevarande och ökande av naturens mångfald. Stöd till jaktvårdsföreningarna för engagemang i viltinventeringar främjar utförandet av heltäckande viltinventeringar som görs på basis av frivilligt arbete. Uppgifterna från viltinventeringarna är nödvändiga för att säkerställa viltbeståndens livskraft och hållbar jakt. Med hjälp av dem får man också i större utsträckning från samhällsynpunkt sett värdefull information om miljöns tillstånd.

Livsmiljön för vilt förbättras när en del av de medel som flyter in på grund av höjningen av jaktvårdsavgiften i framtiden i enlighet med lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift kan anvisas för genomförande av projekt som utförs av markägarna och som avsevärt förbättrar viltets livsmiljö. Detta främjar i större utsträckning t.ex. att mångfalden i skogs- och våtmarksnatur bevaras och ökar.

4.4 Samhälleliga konsekvenser

En stärkning av ledningen av jaktvårdsföreningarnas verksamhet och deras sakkunskap främjar bättre kontroll över konflikter och skador orsakade av stora rovdjur än tidigare och att jägarna sköter regleringen av viltbestånden i enlighet med samhällets målsättning bl.a. så att de skador som viltet orsakar hålls på en kontrollerad nivå. De tillfällen som jaktvårdsföreningarna ordnar i samverkan med skolor och läroanstalter främjar för sin del att medborgarna upprätthåller och utvecklar sitt förhållande till naturen samt påvisandet av de olika effekterna som viltushållningen har på människors välmående och vetskapen om vikten av att naturens mångfald bevaras. Jaktvårdsföreningarnas förberedande kurser för jägarexamen samt annan utbildning för jägare, t.ex. utbildning för jaktledare, främjar säkert ordnande av jakt, som är viktigt för samhället med tanke på alla som rör sig i naturen. Stöd för tillsyn över jakten främjar en heltäckande tillsyn och ökar synbarheten, vilket minskar tjuvjakt.

5 Beredningen av propositionen

5.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial

Regeringspropositionen har beretts vid jord- och skogsbruksministeriet.

Reformen av fördelningsgrunderna för statsunderstöd till jaktvårdsföreningarna har beretts på ett sätt som inkluderat jaktvårdsföreningarna och i samarbete med Finlands viltcentral. För jaktvårdsföreningarna ordnades inkluderande tillfällen i Rovaniemi den 14 november 2016, i Kuopio den 15 november 2016, i Vanda den 21 november 2016, i Tammerfors den 22 november 2016 och i Uleåborg den 30 november 2016. Kallelse till de inkluderande tillfällena skickades till alla jaktvårdsföreningar och i tillfällena deltog företrädare för sammanlagt 154 jaktvårdsföreningar. Utifrån synpunkter som fördes fram vid tillfällena utarbetades en rapport till alla jaktvårdsföreningar över hur beredningsarbetet framskred och den skickades per e-post till alla jaktvårdsföreningar den 16 januari 2017. Samtidigt sändes en elektronisk enkät till alla jaktvårdsföreningar med syftet att få mer detaljerade synpunkter för den fortsatta beredningen. Jaktvårdsföreningarna ombads svara på den elektroniska enkäten under tiden 16–31 januari 2017. På enkäten svarade 182 jaktvårdsföreningar.

Beredningen behandlades vid ett seminarium för ordförandena för viltvårdsråden i Kuopio den 17 januari 2017. Beredningen behandlades i riksviltvårdsrådet den 28 februari 2017. Beredningen behandlades vid jaktvårdsföreningarnas regionmöten i Kuopio den 16 mars 2017, i Tavastehus, Luumäki och Keuru den 23 mars 2017, i Ylihärmä den 24 mars 2017, i Rovaniemi den 25 mars 2017, i Uleåborg och Borgå den 26 mars 2017, i Kangasala, Kontiolax och Suomussalmi den 28 mars 2017 samt i Jämijärvi, S:t Michel och Pikis den 30 mars 2017. Sak-kunniga vid Finlands viltcentral och ordförandena för viltvårdsråden gjordes delaktiga i utvecklandet av nya verksamhetsmodeller vid den offentliga viltvårdskoncernens strategiseminarium den 10–11 maj 2017 i Tusby.

5.2 Remissyttranden och hur de har beaktats

Propositionen har varit på remiss. Sammanlagt 67 yttranden gavs. Yttrande har getts av finansministeriet, miljöministeriet, Renbeteslagsföreningen, Polisstyrelsen, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry, Finlands naturskyddsförbund rf, Forststyrelsen, Suomen Metsästäjäliitto - Finlands Jägarförbund ry, Naturresursinstitutet, Luonnonsuojeluliitto Tapiola ry, Suomen Susi 2013 ry, Finlands viltcentral och det regionala viltrådet i Egentliga Finland samt av jaktvårdsföreningarna Askola-Pukkila, Enontekis, Forssa-Tammela, Haapajärvi-Reisjärvi, Haapavesi, Halso, Hattula-Kalvola, Hausjärvi-Riihimäki, Hyrynsalmi-Ristijärvi, Tavastehus, Härmä, Ilmola, Janakkala, Jurva, Kajana, Kauhajoki, Kaustby, Kiuruvesi, Kyrkslätt, Kolari, Kurikka, Kuusamo, Kyrönmaa, Kelviå-Ullava, Laihela, Lakeus, Lapinlahti, Lappajärvi-Vimpeli, Lempäälä, Lestijärvi, Marttilanejden, Mynämäki, Nivala, Nurmijärvi, Paltamo, Peräseinäjoki, Pyhäjärvi, Pöytyä, Brahestadsnejden, Renko, Rimito-Merimasku, Salla, Salonejden, Sastamala, Savukoski, Siikais, Sodankylä, Suomussalmi, Tenala, Östermark, Tuupovaara, Vakka-Suomi, Vetil och Ylistaro.

Merparten av yttrandena understödde propositionens mål. I yttrandena föreslogs en precisering av det förfarande som tillämpas vid fastställande av de kriterier som används som fördelningsgrunder för statsunderstöd. Med stöd av bemyndigandet i förslaget får genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas närmare bestämmelser om beviljande av statsunderstöd.

Finansministeriet fäste vikt vid bestämmelsen i 3 paragrafen i förslaget till lag om ändring av lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift som gäller storleken av det anslag som tas in i

statsbudgeten och ansåg det motiverat att bestämmelsen formuleras på samma sätt som till exempel i lagen om fiske. Den gällande bestämmelsen enligt vilken det i statsbudgeten ska årligen tas in ett anslag som motsvarar minst det belopp som samma år uppskattas flyta in i form av jaktvårdsavgifter beräknat enligt antalet jägare under de tre föregående åren, jämnar ut de årliga variationerna i anslaget. Detta är viktigt eftersom största delen av anslaget går till Finlands viltcentral, jaktvårdsföreningarnas och Finlands Jaktmuseums omkostnader som kan orsakas osäkerhet av större årliga variationer. Den gällande formuleringen gör det möjligt att ta in även ett större anslag vid vanlig budgetberedning om det finns särskilt vägande skäl därtill. Denna möjlighet kan behövas i vissa fall, varför formuleringen inte ändras till denna del.

Finansministeriet föreslog att i lagen ska finnas en bestämmelse om jaktvårdsföreningarnas skyldighet att betala tillbaka det oanvända statsunderstödet. I propositionen har tagits in en bestämmelse om att det oanvända understödet ska betalas tillbaka inom två år. Finansministeriet fäster också vikt vid att jord- och skogsbruksministeriet utövar tillsyn över den nya offentliga förvaltningsuppgiften som ges Finlands viltcentral. Detta har säkrats med bestämmelsen i 1 § i viltförvaltningslagen och till denna del har motiveringen till propositionen förtydligats.

Finlands Jägarförbund föreslår att jaktvårdsavgiften ska halveras för personer under 18 år för att väcka unga jägares intresse för jakt som hobby. Avsikten är att denna ändring ska stödja unga att börja med jakt som hobby, eftersom det även i övrigt är kostnadskrävande att börja med hobby. De största hindren för att börja med jakt som hobby är särskilt i södra Finland och i städerna snarare att det är svårt för unga att bli medlemmar i en jaktförening och dessutom att det ordnas mycket få vildmarksläger för unga. Som exempel kan nämnas att 2016 ordnade endast 33 procent av jaktvårdsföreningarna vildmarksevenemang tillsammans med skolor. Genom propositionen strävar man efter att öka jaktvårdsföreningarnas samarbete med ungdomar och skolor genom att införa detta ändamål som en fördelningsgrund för statsunderstöd till jaktvårdsföreningar. I det första utkastet till lagförslag föreslogs inga ändringar av 3 § 2 mom. i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift, så de medel som inflyter i form av jaktvårdsavgifter kan även framöver användas för upplysningsarbete som utförs av landsomfattande jägarorganisationer som bygger på frivilligt medlemskap. En höjning av jaktvårdsavgiften möjliggör också att allt större understöd i framtiden kan beviljas för att främja jakt som hobby bland unga, t.ex. till de Metso-ungdomsläger som ordnas av Finlands Jägarförbund. En del av remissinstanserna ansåg att de medel som inflyter i form av jaktvårdsavgifter också ska riktas till genomförandet av projekt som förbättrar viltets livsmiljö, men en del av jaktvårdsföreningarna ansåg att jaktvårdsavgifterna är otillräckliga för detta ändamål och ansåg att det behöver utvecklas mer omfattande finansieringskanaler för detta ändamål.

Finlands Jägarförbund föreslår att det görs en grundlig utredning av organisering, roller och ansvar inom hela det aktörsfält som viltförvaltningen och frivilligorganisationerna utgör. Finlands Jägarförbund föreslår att möjligheten att förlägga den operativa ledningen av de nuvarande jaktvårdsföreningarna till de regionala viltcentralerna och på så sätt nå en högre kostnadseffektivitet än tidigare utreds. Av jaktvårdsföreningarnas yttranden kan dock dras slutsatsen att Finlands viltcentral snarast möjligt ska börja stödja jaktvårdsföreningarnas frivilliga sammanslagningar. I syfte att öka kostnadseffektiviteten ska arbetet med att stödja frivilliga sammanslagningar inledas under ledning av de regionala kontoren vid Finlands viltcentral i form av projekt. I projektet ska man även, i enlighet med vad Finlands Jägarförbund föreslog i sitt yttrande, på regional nivå också granska frivilligorganisationernas roller och uppgifter samt möjligheterna för frivilligorganisationerna, jaktföreningarna och de aktiva jägarna inom den tredje sektorn att producera tjänster. För att kunna genomföra detta, krävs det att jaktvårdsavgiften höjs i enlighet med förslaget.

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK föreslog att 46 § i viltskadelagen inte ska ändras i detta sammanhang och att jaktvårdsföreningarna inte ska ersättas för kostnader för

deltagande i viltskadeutredningar. Att en företrädare för jaktvårdsföreningen deltar i terrängundersökningarna i allt högre grad, vilket är syftet med förändringen, ger dock den skadelidande, såsom skogsägaren, en personlig möjlighet att av företrädaren för jaktvårdsföreningen få information om målen med regleringen av älgstammen i regionen och påverka dessa mål, vilket förbättrar speciellt skogsägarens möjligheter att påverka regleringen av den lokala älgstammen i syfte att minska skadorna. Således bidrar ersättandet av kostnaderna till att minska viltskadorna och de konflikter som hänför sig till dem, och därför ingår ersättandet av kostnader till jaktvårdsföreningar i propositionen.

Renbeteslagsföreningen föreslog att det för utredningarna reserveras ett separat anslag eller att de ersätts av de anslag som reserverats för ersättning för skador som orsakats av rovdjur endast i det fall att skadeståndet kan betalas till de skadelidande till fullt belopp. När det gäller skador på ren finns bestämmelser om terrängundersökning av skador på ren och avgifter för terrängundersökningen för närvarande dock inte i lag utan i statsrådets förordning om viltskador (309/2013). Således ska bestämmelsen i den gällande förordningen tillämpas på ersättande av kostnader för jaktvårdsföreningens deltagande i undersökningar av skador på ren. Om skadorna på ren och kostnaderna för terrängundersökning av skador på ren överstiger det maximala belopp som reserverats i budgetpropositionen, minskas ersättningarna för både skador och undersökningskostnader med samma procentandel. Om jaktvårdsföreningarna deltar i terrängundersökning av skador på ren föranleder det kostnader på uppskattningsvis högst 25 000–30 000 euro, vilket är en mycket liten andel i förhållande till ersättningarna för skador på ren. Finlands viltcentral tar fasta på att självkostnadsvärdet för terrängundersökningen ska omfatta inte bara resekostnader utan också allmänna kostnader och timersättning för använd arbetstid.

Renbeteslagsföreningen föreslog också att lagen eller jägarnas gruppförsäkring ska ändras så att den också ska omfatta ersättningar för skador orsakade av jakthundar. Jägarens ansvarsförsäkring täcker de personskador som den försäkrade orsakar en annan person med ett skjutvapen, som definieras i försäkringsvillkoren, i samband med jakt. Jägarens privata olycksfallsförsäkring täcker igen de olycksfallsskador som den försäkrade orsakar sig själv vid jakt. Jägarförsäkringen täcker således inte skador på egendom.

En olycksfallsförsäkring för jakthund som ingår i försäkringen ger skydd för en jakthund som ägs av den försäkrade eller en familjemedlem som bor i samma hushåll som den försäkrade, mot skador som inträffar när hunden deltar i storviltsassistans på uppdrag av polisen eller en nödcentral.

Eftersom skolningen av en jakthund och ägarens agerande är av stor betydelse när det gäller att minska risker för skador orsakade av hundar och eftersom frivilliga hundförsäkringar finns tillgängliga på marknaden anses det inte ändamålsenligt att utvidga den lagstadgade försäkringen.

De skador som hundar orsakar på renar är det däremot viktigt att förebygga genom rådgivning och information samt ökat informationsutbyte mellan renskötare.

Finlands viltcentral har i sitt yttrande fäst vikt vid den övergångsperiod som man behöver när man börjar tillämpa de nya fördelningsgrunderna för statsunderstöd. Övergångsperioden ska förlängas så att statsunderstöden 2018 kommer att bestämmas enligt de gamla grunderna som tillämpades år 2017. År 2019 ska hälften av statsunderstödet fastställas enligt de fördelningsgrunder som tillämpades 2017 och hälften enligt de nya grunderna. Från och med 2020 ska statsunderstöden fastställas enbart enligt de nya fördelningsgrunderna.

RP 117/2017 rd

Enligt Finlands viltcentral ska rätten att leda arbetet och arbetsgivaråtagandena för de personer som arbetar som jaktvårdsföreningens verksamhetsledare härröra från samma instans, och därför har motiveringen i propositionen preciserats till denna del.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift

1 §. Bestämmelserna i 1 mom. ändras så att i stället för jaktvårdsföreningen ger Finlands viltcentral på begäran betalaren en kopia av jaktkortet.

Bestämmelserna i 2 mom. ändras så att jaktvårdsavgiften höjs från 33 euro till 39 euro.

3 §. Paragrafens 1 mom. ändras så att Finlands viltcentral och jaktvårdsföreningarna årligen beviljas statsunderstöd för de drifts- och kapitalutgifter som föranleds av de uppgifter som anges i 2 och 14 § i viltförvaltningslagen samt utgifter för jägarnas gruppförsäkring. Ordet ”statsandel” i den gällande bestämmelsen ersätts med det mer exakta ”statsunderstöd”. Statsunderstödet ska användas till utgifterna för de uppgifter som föreskrivs i lag för Finlands viltcentral och jaktvårdsföreningarna. Statsunderstödslagen är en allmän lag och den tillämpas enligt 3 § till den del det inte finns bestämmelser om statsunderstödet i en speciallag.

Enligt 6 § i statsunderstödslagen får statsunderstöd som beviljas ur statsbudgeten inte täcka det fulla beloppet av de totalkostnader som orsakas av den verksamhet eller det projekt som utgör föremål för statsunderstödet, om inte något annat följer av skäl som är motiverade och nödvändiga för att målen med beviljandet av statsunderstödet skall nås. I statsunderstödslagen finns ett allmänt förbud mot statsunderstöd som täcker alla kostnader för projektet eller verksamheten till fullt belopp. I förarbetena till statsunderstödslagen har som grundläggande utgångspunkt framförts att statsunderstödstagaren eller en annan enskild instans ska engagera sig i verksamheten eller projektet med en tillräcklig självfinansierad andel. Viltcentralen är en genom lag inrättad organisation som hör till den medelbara statsförvaltningen. Det statsunderstöd som beviljas viltcentralen för dess offentliga förvaltningsuppgifter och andra uppgifter som föreskrivs i lag utgör inte specialunderstöd för fristående projekt, utan det statsunderstöd för dess verksamhet som beviljas ur statsbudgeten jämfälls med de omkostnadsanslag för statliga ämbetsverk och inrättningar som anvisas i budgeten. Viltcentralens skötsel av offentliga förvaltningsuppgifter är ett kontinuerligt uppdrag som kan jämfällas med verksamheten vid ett ämbetsverk eller en inrättning. Med beaktande av de samhälleliga verkningarna och det samhälleliga resultatet av viltcentralens offentliga förvaltningsuppgifter har statsunderstödet därmed ansetts vara behövligt för att fullt ut täcka kostnaderna för skötseln av dessa uppgifter, när det är fråga om prestationer som är avgiftsfria för mottagaren eller inte någon annan finansiering fås för verksamheten. I fjärde meningen i 1 mom. föreslås en bestämmelse enligt vilken utgifterna för Finlands viltcentral finansieras i sin helhet med statsunderstöd till den del utgifter för dem inte tas ut eller det inte erhålls annan finansiering för verksamheten.

I paragrafen ändras inte 2 och 3 mom.

Ett nytt 4 mom. införs enligt vilket Finlands viltcentral är statsbidragsmyndighet i fråga om statsunderstöd till jaktvårdsföreningar. Enligt 4 § 1 mom. i statsunderstödslagen avses med statsbidragsmyndighet den myndighet till vars uppgifter ärenden som gäller statsunderstödet i fråga hör enligt lagstiftningen. Enligt definitionen i 4 § i statsunderstödslagen är statsbidragsmyndigheten en myndighet. De uppgifter som avses i momentet hör till Finlands viltcentral och jord- och skogsbruksministeriet. I fråga om beslut om återkrav av statsunderstöd som beviljats till jaktvårdsföreningar är dock jord- och skogsbruksministeriet fortfarande statsbidragsmyndighet. Jord- och skogsbruksministeriet har tidigare skött alla dessa uppgifter. Återkrav är betydande utövning av offentlig makt och därmed en uppgift som med stöd av 124 § i

grundlagen inte kan ges till andra än myndigheter, varför denna uppgift fortsättningsvis kvarstår hos jord- och skogsbruksministeriet.

Beviljande av statsunderstöd till jaktvårdsföreningarna och tillsyn över detta är en ny offentlig förvaltningsuppgift för Finlands viltcentral. För skötseln av denna uppgift vid viltcentralen svarar chefen för offentliga förvaltningsuppgifter. Chefen för offentliga förvaltningsuppgifter är oberoende vid skötseln av uppgiften. De av viltcentralens anställda som avgör och bereder ansökningar om statsunderstöd, dvs. utövar offentlig makt, omfattas med stöd av 6 § i viltförvaltningslagen av straffrättsligt tjänsteansvar. Bestämmelsen i 26 § i viltförvaltningslagen innehåller en hänvisningsbestämmelse till de allmänna förvaltningslagar som viltcentralen ska iaktta. Viltcentralens anställda omfattas därmed av ett tjänsteansvar som kan jämföras med en myndighet och i förhållande till den som ansöker om stöd agerar de som statsbidragsmyndighet.

I 10 § i statsunderstödslagen föreskrivs som sökandens skyldighet att i samband med ansökan om statsunderstöd lämna riktiga och tillräckliga uppgifter om ändamålet med statsunderstödet samt om de andra omständigheter som statsbidragsmyndigheten behöver känna till för att avgöra ansökan. Enligt 14 § i statsunderstödslagen ska statsunderstödstagaren lämna statsbidragsmyndigheten riktiga och tillräckliga uppgifter för övervakningen av att villkoren i statsunderstödsbeslutet iakttas. Beviljandet av de statsunderstöd som avses i lagförslaget grunder sig till väsentliga delar på uppgifter som lämnas i handlingar och viltcentralen har inte resurser att kontrollera uppgifterna i alla handlingar. Till den del det gäller bristfälliga uppgifter ska viltcentralen med stöd av de nämnda allmänna bestämmelserna begära tilläggsuppgifter av sökanden eller mottagaren av stödet. Om det däremot i handlingarna lämnas sådana felaktiga eller vilseledande uppgifter till viltcentralen som är väsentliga vid bedömningen av att villkoren för att få stöd uppfylls och vid beräkandet av stödbeloppet, är det inte längre fråga om iakttagande av skyldigheten att lämna uppgifter enligt 10 och 14 § i statsunderstödslagen. Lämnande av sådana felaktiga eller vilseledande uppgifter föreskrivs som en återbetalningsgrund i statsunderstödslagen. I ett sådant fall finns inga grunder för att sökanden eller stödmottagaren ska ges möjlighet att korrigera sina felaktiga eller vilseledande uppgifter. I de flesta fall är det då fråga om svikligt och uppsåtligt förfarande som också kan uppfylla rekvisiten för subventionsförseelse eller subventionsbedrägeri. Viltcentralen ska naturligtvis som statsbidragsmyndighet beakta proportionalitetsprincipen när den bedömer väsentligheten för den felaktiga eller vilseledande uppgiften. I sista hand är det statsbidragsmyndigheten som i varje enskild situation avgör hur de nämnda bestämmelserna i förvaltningslagen och statsunderstödslagen tillämpas.

Enligt 15 § i statsunderstödslagen ska statsbidragsmyndigheten övervaka statsunderstödet på behörigt sätt och tillräckligt genom att inhämta uppgifter om användning och uppföljning av statsunderstödet samt andra uppgifter liksom genom att vid behov utföra granskningar. Vidare enligt 16 § i den nämnda lagen har statsbidragsmyndigheten rätt att i samband med utbetalningen av statsunderstöd och övervakningen av dess användning utföra nödvändiga granskningar som gäller statsunderstödstagarens ekonomi och verksamhet.

Med tanke på en effektivisering av förvaltningen är det ändamålsenligt att överföra beviljandet av och tillsynen över statsunderstöd till jaktvårdsföreningar till Finlands viltcentral, eftersom detta är en uppgift av verkställighetsnatur. Uppgifter av verkställighetsnatur ska överföras från ministerienivå till den underlydande förvaltningen så att man i ministerierna kan använda resurserna till kärnuppgifter.

Kraven på god förvaltning säkerställs genom att jord- och skogsbruksministeriet i enlighet med 1 § 3 mom. i viltförvaltningslagen fortsättningsvis leder och utövar allmän tillsyn över Finlands viltcentrals verksamhet. I detta ingår också den för Finlands viltcentral föreslagna uppgiften att sköta beviljandet av statsunderstöd till jaktvårdsföreningarna och utöva tillsyn

RP 117/2017 rd

över användningen av medlen. För att säkerställa förutsättningarna för tillsynen behöver också i 34 § i viltförvaltningslagen införas en bestämmelse om att jaktvårdsföreningarna och Finlands viltcentral för tillsynen av användningen av medel ska lämna jord- och skogsbruksministeriet de uppgifter och utredningar som ministeriet begär. Dessutom ska bestämmelserna i statsunderstödslagen tillämpas.

I tredje meningen i 4 mom. föreslås att det som fördelningsgrund för det anslag som i statsbudgeten anvisas jaktvårdsföreningarna som allmänt understöd ska fördelas i enlighet med fördelningsgrunderna i momentets 1–6 punkt. Med stöd av bemyndigandet i förslaget får genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas närmare bestämmelser om beviljande av statsunderstöd. Jord- och skogsbruksministeriet beviljar Finlands viltcentral det anslag som anvisas jaktvårdsföreningarna som statsunderstöd, samtidigt som ministeriet med stöd av 3 mom. meddelar närmare föreskrifter om de fördelningsgrunder som ska tillämpas. Fördelningsgrunderna begränsar Finlands viltcentrals prövningsrätt. Finlands viltcentral ska, trots bestämmelserna i 7 § i statsunderstödslagen, fördela statsunderstödet i enlighet med de fördelningsgrunder som föreskrivs i momentet. I det fall att en jaktvårdsförening avtalar med viltcentralen att viltcentralen ska anvisa en person att yrkesmässigt sköta uppgifterna för jaktvårdsföreningens verksamhetsledare, innehålls från statsunderstödet den andel som motsvarar utgifterna för att den person som Finlands viltcentral anvisar anställs.

Det föreslås att i 4 mom. 1 punkten som fördelningsgrund ska föreskrivas behov av tjänster för ledning av verksamheten. I dagsläget ger jaktvårdsföreningens medlemsantal den bästa bilden av detta, i det fallet att jaktvårdsföreningen betalar lön till verksamhetsledaren.

Det föreslås att i 4 mom. 2 punkten som fördelningsgrund ska föreskrivas tillsyn över jakten. I dagsläget beskriver bäst t.ex. de tillsynstillfällena som jaktvårdsföreningen ordnar detta.

Det föreslås att i 4 mom. 3 punkten som fördelningsgrund ska föreskrivas kontroll av storviltsbestånd. Jaktvårdsföreningarnas åtgärder i anknytning till kontroll av storviltbestånd kan beskrivas t.ex. med antalet jaktföreningar och jaktlag som självständigt bedriver jakt på hjortdjur inom jaktvårdsföreningens område, inrättande av samarbetsgrupper för vargrevir och deras fortsatta arbete samt antalet uppdrag som gäller storviltsassistans på jaktvårdsföreningens område.

Det föreslås att i 4 mom. 4 punkten som fördelningsgrund ska föreskrivas utbildning och ungdomsarbete. En viktig uppgift för jaktvårdsföreningarna är ordna bl.a. utbildning av jaktledare samt tillfällen med olika teman för skolor och läroanstalter.

Det föreslås att i 4 mom. 5 punkten som fördelningsgrund ska föreskrivas uppmuntran till viltinventering. Ett resultatrikt ordnande av detta kan i dagsläget beskrivas med antalet utförda vilttriangel- och fälttriangelinventeringar samt inventeringar av sjöfåglar på jaktvårdsföreningens område.

Det föreslås att i 4 mom. 6 punkten som fördelningsgrund ska föreskrivas behov av tjänster som krävs för jaktarrangemang på statens områden enligt 8 § i jaktlagen. Jaktvårdsföreningarna deltar i planeringen av användningen av Forststyrelsens licensjaktområden och rådgivningen till licensjägare. Detta behov av tjänster beskrivs i praktiken av antalet jaktlicenser för småvilt som Forststyrelsen sålt på jaktvårdsföreningens område.

Till paragrafen fogas ett nytt 5 mom. med ett bemyndigande om att närmare bestämmelser om fördelningsgrunderna för statsunderstödet till jaktvårdsföreningarna får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

I paragrafen ska tas in ett nytt 6 mom. om skyldigheten att betala tillbaka den oanvända delen av ett statsunderstöd. Den andel av understödet som efter utgifterna för den ordinarie verksamheten eventuellt blir oanvänd ska överföras till nästa räkenskapsperiod för att användas för samma verksamhet, varefter den oanvända andelen ska betalas tillbaka.

7 a §. Bestämmelserna i 1 mom. ändras så att det mer detaljerat än för närvarande föreskrivs om användningsändamålet för de uppgifter som antecknas i jägarregistret. Uttrycken ”för skötsel av andra uppgifter i samband med jakt och viltvård” och ”praktisk uppläggning av jakt- och viltvårdsverksamheten” i den gällande lagen ersätts med exaktare uttryck.

Enligt 1 mom. ska jägarregistret användas för planering av jägarnas utbildning och för rådgivning, för planering av användningen av viltbestånden, för ledning av och tillsyn över jaktvårdsföreningarnas verksamhet, för uppföljning av jaktvårdsavgifterna, tillsyn över jakten samt forskning och uppgörande av statistik. Dessutom ska jägarregistret användas för utredning av totalantalet personer som har betalat jaktvårdsavgift och som adressförteckning för utsändning av inbetalningskort för jaktvårdsavgift.

Innehållet i det gällande 2 mom. ändras så att de uppgifter som kan anförtros en privat aktör i fråga om registerföring och uppgifter i anslutning till användningen av registret definieras uttömmande i momentet. Uppgifter i anslutning till registerföring och användning av registret är tekniskt underhåll av registret, uppdatering av uppgifterna i registret, lämnande av kontrollistor över medlemskap i jaktvårdsföreningen till jaktvårdsföreningarna, ersättning av ett förkommet jaktkort, rådgivning om utsändning av jaktkort, utsändning av inbetalningskort för jaktvårdsavgift och uppföljning av betalda jaktvårdsavgifter.

Registerföringen av jägarregistret hör till Finlands viltcentrals offentliga förvaltningsuppgifter. Enligt 124 § i grundlagen kan offentliga förvaltningsuppgifter anförtros andra än myndigheter endast genom lag eller med stöd av lag, om det behövs för en ändamålsenlig skötsel av uppgifterna och det inte äventyrar de grundläggande fri- och rättigheterna, rättssäkerheten eller andra krav på god förvaltning. Uppgifter som innebär betydande utövning av offentlig makt får dock ges endast myndigheter. När offentliga förvaltningsuppgifter överförs på andra än myndigheter ska enligt förarbetet till grundlagen det vid bedömningen av ändamålsenligheten särskilt uppmärksammas dels förvaltningens effektivitet och övriga interna behov, dels enskilda personers och sammanslutningars behov (RP 1/1998 rd, s. 179/II).

I de uppgifter som avses i 2 mom. ingår förutom tekniskt underhåll av registret dessutom uppdatering av registeruppgifterna utifrån uppgifter som fås från befolkningsdatasystemet och de registrerade. Med hjälp av de kontrollistor som sänds till jaktvårdsföreningarna kan jaktvårdsföreningarna uppdatera sina egna medlemsförteckningar. De uppgifter som avses i 2 mom. innehåller behandling av personuppgifter samt rådgivning om utsändning av jaktkort, varför det i momentet av den privata aktör som tar emot uppgifterna förutsätts utöver tillräcklig tekniska förutsättningar också tillräckliga kunskapsmässiga förutsättningar. Med kunskapsmässiga förutsättningar avses kunskap om lagstiftningen om skötsel av offentliga förvaltningsuppgifter och skyddet för personuppgifter.

De uppgifter som avses i 2 mom. är av rutinmässig och teknisk natur, i dem ingår inte utövning av offentlig makt. Den rådgivning som ingår i uppgifterna begränsar sig till ärenden som gäller utsändning av jaktkort. Genom att lägga ut uppgifterna främjas Finlands viltcentrals resursallokering till kärnområdet för viltcentralens förvaltningsuppgifter. Det kan anses att det med tanke på en ändamålsenlig skötsel är behövligt att de föreslagna uppgifterna på det sätt som avses i 124 § i grundlagen ges någon annan än en myndighet.

RP 117/2017 rd

Till paragrafen fogas ett nytt 3 mom. enligt vilket de uppgifter som avses i 2 mom. utförs under straffrättsligt tjänsteansvar. I fråga om en ersättning av en skada som orsakats vid skötseln av den uppgift som avses i 2 mom. ingår i 3 mom. en hänvisning till skadeståndslagen (412/1974).

Dessutom innehåller 3 mom. hänvisningar till de bestämmelser som ska iakttas vid skötseln av uppgifter enligt 2 mom., dvs. lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), personuppgiftslagen, förvaltningslagen (434/2003), lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003), språklagen (423/2003) och samiska språklagen (1086/2003).

7 b §. Paragrafens 1 mom. ändras så att i bestämmelserna om jägarregistrets datainnehåll görs behövliga kompletteringar i fråga om tillsyn över jakten, planering av jägarnas utbildning och rådgivning, ledning av jaktvårdsföreningarnas verksamhet samt uppgörande av statistik.

Paragrafens 1 mom. 1 punkten ändras så att utöver namn, adress, hemkommun och personbeteckning ska för uppgörande av statistik också jägarens nationalitet antecknas i registret.

Till 1 mom. fogas en ny 2-punkt där det föreskrivs att tidpunkten för avlagd jägarexamen ska införas i registret. Punkterna 2–4 i momentet blir punkterna 3–5.

Till 1 mom. fogas nya punkter (6–10) enligt vilka uppgifter om skjutprov som avlagts med godkänt resultat, jaktförbud som är i kraft, samtycke till att namn- och adressuppgifter lämnas ut för direktmarknadsföring, jägarnummer, språkkod för tidningen Jägaren och sådana funktionärsuppgifter som avses i 19 och 20 § i viltförvaltningslagen ska införas i jägarregistret. Momentets gällande 5 punkt blir punkt 11 i momentet.

I 2 mom. ändras bestämmelsen så att ordet ”åren” ersätts med det exaktare ”jaktåren”.

7 c §. Bestämmelserna i paragrafens 1 mom. ändras så att den gällande bestämmelsen om lämnande av uppgifter uppdateras till att motsvara viltförvaltningens krav och kraven enligt lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. Utgångspunkten är att uppgifterna i jägarregistret med stöd av 24 § 1 mom. 32 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet är sekretessbelagda, eftersom de innehåller uppgifter om personers fritidssysselsättningar, om inte något annat föreskrivs. I momentet ska föreskrivas att den registeransvarige trots sekretessbestämmelserna får lämna ut uppgifter ur jägarregistret till det försäkringsbolag som sköter jägarnas gruppförsäkring, för planering av användningen av viltbestånden till jord- och skogsbruksministeriet och jaktvårdsföreningarna, för uppföljning av jaktvårdsavgifterna samt planering av jägarnas utbildning och för rådgivning till jaktvårdsföreningarna, för tillsyn över jakten till de aktörer som avses i 88 § 1 och 2 mom. i jaktlagen, för tillståndsprövning till polisen och Forststyrelsen samt för forskning och uppgörande av statistik till Naturresursinstitutet.

Uppgifterna i jägarregistret behövs utöver för tillsynen över jakten i praktiken dessutom t.ex. för tillståndsprövning i fråga om polisens skjutvapentillstånd och Forststyrelsens områdestillstånd. Enligt 88 § 1 mom. i jaktlagen ska polisen, gränsbevakningsväsendet och tullmyndigheterna samt de jaktövervakare som avses i viltförvaltningslagen inom sina verksamhetsområden övervaka att bestämmelserna och föreskrifterna om jakt följs. Enligt 88 § 2 mom. i jaktlagen ska på områden som ägs av staten tillsynen över efterlevnaden av lagen utövas av de tjänstemän som enligt gällande stadganden och bestämmelser ska sköta övervakningen. Med tanke på tillsynen över jakten kan det anses vara tillräckligt att de i 88 § 1 och 2 mom. i jaktlagen avsedda aktörerna polisen, gränsbevakningsväsendet, tullmyndigheterna och jaktövervakare som avses i viltförvaltningslagen samt i 3 § i lagen om Forststyrelsens jakt- och fiske-

övervakning (1157/2005) avsedda jakt- och fiskeövervakare trots sekretessbestämmelserna har rätt få uppgifter ur registret.

Bestämmelserna om direktmarknadsföring flyttas från det gällande 1 mom. till 2 mom. och ändras så att uppgifter får lämnas ut för direktmarknadsföring endast om den registrerade har gett sitt samtycke till detta.

I det föreslagna 3 mom. föreskrivs dessutom att bestämmelser i övrigt om behandling av registeruppgifter finns i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och i personuppgiftslagen.

Enligt 4 mom. får i de fall som avses i 1 mom. uppgifterna lämnas ut genom en teknisk anslutning.

I lagförslaget ingår en övergångsbestämmelse där det föreskrivs om övergångsperioden för de nya fördelningsgrunderna för statsunderstödet till jaktvårdsföreningarna. I år 2018 fastställs statsunderstödet till jaktvårdsföreningarna enligt de fördelningsgrunder som användes 2017. I år 2019 fastställs hälften statsunderstödet enligt de fördelningsgrunder som användes 2017 och hälften enligt de fördelningsgrunder som föreskrivs i denna lag.

1.2 Viltförvaltningslagen

2 §. Finlands viltcentralens uppgifter. Paragrafens 1 mom. 6 punkt ändras så att beviljande av statsunderstöd till jaktvårdsföreningarna och tillsyn över användningen av medlen samt allmän tillsyn över jaktvårdsföreningarnas verksamhet ska vara en offentlig förvaltningsuppgift för Finlands viltcentral. Syftet med den allmänna tillsynen över jaktvårdsföreningarnas verksamhet är att se till att jaktvårdsföreningarna i sin verksamhet följer lagen och principerna för god förvaltning. Den gällande 6 punkten i paragrafen blir 7 punkt.

Det föreslås att de uppgifter som föreskrivs i 2 mom. 7 punkten preciseras och stärks. Uttrycket ”främjande av jaktvårdsföreningarnas verksamhet” i gällande bestämmelse ersätts med ett exaktare uttryck. Viltcentralens uppgift ska vara att stödja och leda jaktvårdsföreningarnas verksamhet. Det föreslås också att punkten kompletteras så att det utöver utbildning av jaktvårdsföreningarnas funktionärer uttryckligen också nämns utbildning av jaktvårdsföreningarnas styrelsemedlemmar. Med stödjande och ledning av jaktvårdsföreningarnas verksamhet avses att viltcentralen i en avsevärt större omfattning än i dagsläget ska bistå jaktvårdsföreningarna vid utförandet av de lagstadgade uppgifterna. Viltcentralen ska stödja jaktvårdsföreningarna genom att utbilda deras funktionärer och styrelsemedlemmar och därmed ge dem bättre färdigheter att sköta jaktvårdsföreningarnas uppgifter i en föränderlig omvärld. Stödjande av jaktvårdsföreningarna innebär också en ökning av viltcentralens sakkunnighet och den rådgivning och utbildning som viltcentralen tillhandahåller jaktvårdsföreningarna, t.ex. när det gäller för vissa jaktvårdsföreningar viktiga frågor som kräver specialsakkunskaper, såsom ordnande av underhåll för skjutbanor och vid ansökan om miljötillstånd.

Med ledning av jaktvårdsföreningarna avses t.ex. viltcentralens anvisningar till jaktvårdsföreningarna när dessa utför sina lagstadgade uppgifter och vid förfaranden som ska iakttas i förvaltningsärenden. Viltcentralen ska på förhand ge jaktvårdsföreningarna anvisningar som tryggar tillgodoseendet av rättssäkerheten, oberoendet och opartiskheten samt genomförandet av andra principer för en god förvaltning i jaktvårdsföreningarnas verksamhet i synnerhet när det gäller offentliga förvaltningsuppgifter, ekonomin och ärenden i anslutning till personalens anställningsförhållanden. Behovet av denna styrning accentueras av att verksamheten bland jaktvårdsföreningarna traditionellt har setts som frivillig föreningsverksamhet och dessutom av att många jaktvårdsföreningar har som praxis att i stället för styrelsemedlemmar som står i

tur att avgå välja nya personer enligt principen om representativ rotation och dessa personer i regel inte kan antas ha kännedom om principerna för förvaltningen. Dessutom ska viltcentralen efter att ha fått kännedom om ett beslut som bereds i jaktvårdsföreningen och som eventuellt äventyrar principen om god förvaltning snabbt med rådgivning och anvisningar på förhand påminna jaktvårdsföreningen om kraven på god förvaltning.

I 4 mom. införs ett bemyndigande om att närmare bestämmelser om de uppgifter som avses i 1 mom. 6 punkten får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

6 §. Personalen vid Finlands viltcentral. I paragrafens 3 mom. införs som en ändring av teknisk natur de bestämmelser som uteblev i samband med stiftandet av viltförvaltningslagen i fråga om de förfaranden som ska iakttas vid entledigande av och beviljande av avsked för direktören för Finlands viltcentral och chefen för offentliga förvaltningsuppgifter. Enligt förslaget ska statsrådet utnämna och entlediga direktören vid Finlands viltcentral och chefen för offentliga förvaltningsuppgifter efter föredragning från jord- och skogsbruksministeriet. Jord- och skogsbruksministeriet beviljar direktören och chefen för offentliga förvaltningsuppgifter avsked på deras begäran. Förfarandena motsvarar bestämmelserna om utnämning och entledigande av direktören för Finlands skogscentral. Styrelsen för Finlands viltcentral ska höras i samband med beredningen av statsrådets beslut. För att säkerställa en oberoende skötsel av de offentliga förvaltningsuppgifterna föreslås det att direktörens utnämningssätt begränsas så att direktören anställer den övriga personalen, om inte något annat föreskrivs i denna lag. I 8 § föreslås för att säkerställa oberoendet för de offentliga förvaltningsuppgifterna bestämmelser om ett undantag från detta när det gäller en eventuell utnämning av en person som ska sköta tillsynsuppgiften i fråga om jaktvårdsföreningarna.

8 §. Skötseln av offentliga förvaltningsuppgifter. Till paragrafens 2 mom. ska flyttas bestämmelsen om vissa licenstyper som kan avgöras utan föredragning. För att effektivisera förvaltningen ska bestämmelsen inte flyttas direkt utan den ska omformuleras så att endast de ärenden som avses i 41 § 1-3 mom. i jaktlagen ska tas efter föredragning. Detta är motiverat därför att dessa beslut i regel gäller undantag från skyddsbestämmelserna i Europeiska unionens habitat- och fågeldirektiv.

I 3 mom. föreslås en ny bestämmelse för att säkerställa oberoendet i fråga om tillsynen över jaktvårdsföreningarna. För tillsynen över jaktvårdsföreningarna svarar chefen för offentliga förvaltningsuppgifter eller en anställd som chefen för offentliga förvaltningsuppgifter har utnämnt. Jord- och skogsbruksministeriet fastställer beslutet om utnämning eller entledigande av denna.

Bestämmelsen om bemyndigandet att utfärda förordning i det gällande 3 mom. blir ett nytt 4 mom.

Bestämmelsen om maskinell underskrift i det gällande 4 mom. blir ett nytt 5 mom.

10 §. Jaktvårdsförening. Det föreslås att 1 mom. ändras så att det till momentet fogas en bestämmelse om att en jaktvårdsförening är skyldig att trots sekretessbestämmelserna ge Finlands viltcentral de uppgifter och handlingar som är nödvändiga med tanke på centralens uppgifter. Detta är nödvändigt för att säkerställa förutsättningarna för de uppgifter som föreslås i 2 § 1 och 2 mom. Paragrafens 2 och 3 mom. kvarstår oförändrade.

12 §. Sammanslagning och delning av jaktvårdsföreningar. Paragrafens 1 och 2 mom. kvarstår oförändrade. De gällande bestämmelserna i 3 mom. om val av styrelse i en sammanslagen eller delad jaktvårdsförening flyttas till det nya 4 mom. och ändras så att en jaktvårdsförening som delats ska hålla möte för att välja styrelse före det nya kalenderåret. Som ordförande för

en ny sammanslagen jaktvårdsförening fortsätter ordföranden för jaktvårdsföreningen med det största medlemsantalet av de sammanslagna jaktvårdsföreningarna och som vice ordförande fortsätter ordföranden för jaktvårdsföreningen med det näst största medlemsantalet av de sammanslagna jaktvårdsföreningarna. Mandatperiododen för jaktvårdsföreningens styrelseordförande är tre år. När ordförandens och vice ordförandens mandatperioder upphör väljs ordförande och vice ordförande i enlighet med 17 § i viltförvaltningslagen. Som styrelsemedlemmar fortsätter styrelsemedlemmarna i de sammanslagna jaktvårdsföreningarna, var och en till utgången av sin mandatperiod. I det fall att fler än två jaktvårdsföreningar går samman fortsätter ordförandena i de jaktvårdsföreningar som är minst med tanke på medlemsantalet som styrelsemedlemmar i den nya jaktvårdsföreningen till utgången av sin mandatperiod. En sammanslagen jaktvårdsförening kan då, trots 17 §, under övergångsskedet ha mer än åtta styrelsemedlemmar. Detta behövs för att säkerställa att den nya jaktvårdsföreningens verksamhet kommer igång under övergångsskedet. Efter att mandatperioderna för styrelsemedlemmarna har löpt ut iakttas de förfaranden som föreskrivs i 17 § och i den förordning som utfärdats med stöd av den.

19 §. Jaktvårdsföreningens verksamhetsledare. Paragrafens 1 och 2 mom. kvarstår oförändrade. Till paragrafen fogas ett nytt 3 mom. med en bestämmelse om att jaktvårdsföreningens verksamhetsledare också kan vara en person anställd genom arbetsavtal av Finlands viltcentral och då ansvarar Finlands viltcentral för arbetsgivaråtagandena. Jaktvårdsföreningen kan ingå ett avtal om ledning av verksamheten med Finlands viltcentral och då anvisar Finlands viltcentral en person som ska sköta uppgiften som verksamhetsledare. Finlands viltcentral svarar för arbetsledningen och arbetsgivaråtagandena i fråga om jaktvårdsföreningens verksamhetsledare som är anställd genom arbetsavtal av Finlands viltcentral. Då beslutar jaktvårdsföreningens möte om jaktvårdsföreningens verksamhet för verksamhetsåret och anvisar jaktvårdsföreningens medel till verksamheten när mötet fastställer verksamhetsplan och budget. Jaktvårdsföreningen och Finlands viltcentral kan ingå avtal om ordnandet av ledningen av verksamheten i enlighet med verksamhetsplanen. Om jaktvårdsföreningen är missnöjd med hur verksamheten ordnas kan den säga upp avtalet. När Finlands viltcentral utser en verksamhetsledare för jaktvårdsföreningen ska Finlands viltcentral höra jaktvårdsföreningens styrelse om valet av person.

32 §. Finansiering av verksamheten. Paragrafens 1 och 2 mom. kvarstår oförändrade. I 3 mom. föreskrivs att jaktvårdsföreningarna ska använda det eventuella överskottet från avgifter de tar ut för prestationer som hänför sig till offentliga förvaltningsuppgifter i första hand för utgifter som föranleds av andra uppgifter som anges i 14 § 1 mom. och i andra hand för utgifter som föranleds av uppgifter som anges i 14 § 2 mom.

34 §. Tillsyn över användningen av medel. Paragrafens 1 mom. ändras så att Finlands viltcentral övervakar användningen av jaktvårdsföreningarnas medel. Detta behövs för effektiviseringen av förvaltningen. Det är ändamålsenligt att överföra tillsynsuppgiften i fråga om användningen av medel till Finlands viltcentral, eftersom viltcentralens uppgift redan från tidigare är allmän ledning av och tillsyn över jaktvårdsföreningarnas verksamhet. Det föreslås att dessa uppgifter föreskrivs som en offentlig förvaltningsuppgift för Finlands viltcentral. Jord- och skogsbruksministeriet övervakar användningen av Finlands viltcentrals medel. Fortsättningsvis styr jord- och skogsbruksministeriet och utövar allmän tillsyn över Finlands viltcentrals verksamhet i enlighet med 1 § 3 mom. i viltförvaltningslagen. I detta ingår också den för Finlands viltcentral föreslagna uppgiften att utöva tillsyn över skötseln av den allmänna förvaltningsuppgiften. För tillsynen ska jaktvårdsföreningarna och Finlands viltcentral trots sekretessbestämmelserna lämna jord- och skogsbruksministeriet de uppgifter och utredningar som ministeriet begär.

1.3 Viltskadelagen

46 §. *Avgifter för terrängundersökning och värdering av skada.* Paragrafens 1–3 mom. kvarstår oförändrade. I paragrafen införs ett nytt 4 mom. enligt vilket kostnader som föranleds av jaktvårdsföreningens närvaro vid terrängundersökningar ersätts högst till självkostnadsvärde av det anslag som i statsbudgeten anvisats för ersättning av skador. Det självkostnadsvärde som ersätts för deltagande i terrängundersökning ska utöver resekostnader även omfatta allmänna kostnader och timersättning för använd arbetstid.

2 Närmare bestämmelser och föreskrifter

2.1 Statsrådets förordning om viltförvaltningen

De föreslagna bestämmelserna i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift och i viltförvaltningslagen kräver också ändring av statsrådets förordning av viltförvaltningen.

I 2 § i lagförslag 2 föreskrivs möjlighet för jord- och skogsbruksministeriet att utfärda närmare bestämmelser om beviljandet av statsunderstöd till jaktvårdsföreningar och tillsyn över användningen av medel samt när det gäller skötseln av de uppgifter som gäller allmän tillsyn av jaktvårdsföreningarna.

3 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2018. I den föreslagna lagen om ändring av jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift ingår en övergångsbestämmelse där det föreskrivs om övergångsperioden för de nya fördelningsgrunderna för statsunderstödet till jaktvårdsföreningarna.

4 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Grundlagsutskottet bedömde den nationella organisationen för jakt och viltvård bestående av Finlands viltcentral och jaktvårdsföreningarna i samband med stiftandet av viltförvaltningslagen. Utskottet ansåg att den föreslagna organisationen är acceptabel förutsatt att det beaktas att jakt- och viltvårdsfrågor av tradition har varit beroende av självständiga initiativ från jägarnas sida (GrUU 48/2010 rd). I samband med stiftandet av viltförvaltningslagen konstaterade grundlagsutskottet i samma utlåtande i fråga om att anförtro uppgifter att enligt utskottets är de förvaltningsuppgifter som i nuläget föreskrivs för viltcentralen sådana att de kan ges till andra än myndigheter om utskottets konstitutionella synpunkter beaktas på behörigt sätt.

Jaktvårdsavgiftens författningsrättsliga karaktär

Enligt 80 § grundlagen ska genom lag utfärdas bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter samt om frågor som enligt grundlagen i övrigt hör till området för lag. Grundlagsutskottet har ansett att jaktvårdsavgiften är en skatt (GrUU 48/2010 rd). Den föreslagna regleringen ska därmed bedömas utifrån 81 § 1 mom. i grundlagen. Enligt det momentet bestäms statsskatt genom lag, som ska innehålla bestämmelser om grunderna för skattskyldigheten och skattens storlek samt om de skattskyldigas rättsskydd. Enligt grundlagsutskottets vedertagna praxis ska av skattelagen entydigt framgå skattskyldighetens omfattning. Bestämmelserna i lagen ska dessutom vara på så sätt exakta att de binder de tillämplande myndigheternas prövning när de bestämmer skattens storlek. Grunderna för skattskyldigheten är entydiga i lagen. Det föreslås att storleken av den i lagen föreskrivna skatten ska ändras. Bestämmelser om rättssäkerhet finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

Överföring av offentliga förvaltningsuppgifter till någon annan än en myndighet

Enligt 124 § i grundlagen kan offentliga förvaltningsuppgifter anförtros andra än myndigheter endast genom lag eller med stöd av lag, om det behövs för en ändamålsenlig skötsel av uppgifterna och det inte äventyrar de grundläggande fri- och rättigheterna, rättssäkerheten eller andra krav på god förvaltning. Uppgifter som innebär betydande utövning av offentlig makt får dock ges endast myndigheter. Finlands viltcentral och jaktvårdsföreningarna är inte myndigheter. Viltcentralen och jaktvårdsföreningarna har uppgifter som föreskrivs i olika lagar och som inbegriper utövning av offentlig makt.

I 7 a § i lagförslag 1 ska det föreskrivas mer detaljerat än för närvarande i fråga om att ge någon annan än en myndighet i uppgift sköta registerföringen av jägarregistret och uppgifter i anslutning till användningen av registret. De uppgifter i anslutning till registerföringen och användningen av registret som får överföras till en enskild aktör definieras uttömmande i paragrafen. I de uppgifter som avses ingår förutom tekniskt underhåll av registret dessutom behandling av personuppgifter samt rådgivning. De uppgifter som avses är av rutinmässig och teknisk natur, i dem ingår inte utövning av offentlig makt. Den rådgivning som ingår i uppgifterna begränsar sig till ärenden som gäller utsändning av jaktkort. I paragrafen föreskrivs att uppgifterna sköts under straffrättsligt tjänsteansvar. I fråga om en ersättning av en skada som orsakats vid skötseln av en uppgift som avses i 2 mom. ingår i 3 mom. en hänvisning till skadeståndslagen. Dessutom innehåller 7 a § 3 mom. i lagförslag 1 hänvisningar till de bestämmelser som ska iakttas vid skötseln av uppgifter enligt 2 mom., dvs. lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, personuppgiftslagen, förvaltningslagen, lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet, språklagen och samiska språklagen.

I fråga om utökandet av Finlands viltcentralens uppgifter med uppgiften att vara statsbidragsmyndighet för jaktvårdsföreningarna, som föreslås i propositionen, kan konstateras att i dagsläget bereder viltcentralens regionala kontor för behandling vid regionmötena förslag om användning av de som jaktvårdsavgifter influerna medel som anslag till jaktvårdsföreningarna i regionen för det följande kalenderåret. Därefter fattar viltcentralens styrelse beslut om att ansöka om det anslag som anvisas i statsbudgeten för jaktvårdsföreningarnas verksamhet. Enligt propositionen är det viltcentralens uppgift att bevilja, utbetala och utöva tillsyn över statsunderstöden till jaktvårdsföreningarna samt att till jord- och skogsbruksministeriet göra framställan om återkrav.

Beviljandet av de statsunderstöd som avses i propositionen ska grunda sig på de fördelningsgrunder som föreskrivs i 3 § 4 mom. i lagförslag 1 och i första hand på basis av de uppgifter som jaktvårdsföreningarna i fråga om dessa grunder har lämnat i handlingarna. Fördelningsgrunderna i lagen begränsar Finlands viltcentralens prövningsrätt. Utgångspunkten för både förvaltningslagen och statsunderstödslagen är att den som ansöker om stöd och stödmottagaren ska hänvisas till att ge myndigheten rätt och tillämpliga uppgifter. Till den del handlingarna innehåller brister är avsikten att bestämmelserna både i förvaltningslagen och i statsunderstödslagen blir tillämpliga.

I de uppgifter som föreskrivs för Finlands viltcentral ingår inte betydande utövning av offentlig makt. Som sådana uppgifter har ansetts vara bl.a. befogenheter genom vilka man kan ingripa i de grundläggande fri- och rättigheter som föreskrivs i grundlagen samt makt att påföra eller utdöma straff- eller förvaltningsrättsliga påföljder. Ärenden som gäller återkrav av statsunderstöd sköts också i fortsättningen av jord- och skogsbruksministeriet. I dessa uppgifter som föreslås för jord- och skogsbruksministeriet ska det anses ingå uppgifter som innebär betydande utövning av offentlig makt, varför propositionen till den delen inte behöver bedömas utifrån 124 § i grundlagen.

Verksamhetens oberoende och opartiskhet

Grundlagsutskottet ansåg i samband med stiftandet av viltförvaltningslagen att det krävs bestämmelser som å ena sidan stärker myndigheternas inflytande på verksamheten vid Finlands viltcentral och å andra sidan understryker att centralen i sitt interna beslutsfattande är oberoende av influenser utifrån (GrUU 48/2010 rd).

I lagförslag 2 föreslås att det i 2 § 1 mom. 6 punkten om Finlands viltcentralers offentliga förvaltningsuppgifter utöver tillsyn över användningen av medel också ska ingå allmän tillsyn. Tillsyn över jaktvårdsföreningarna föreskrivs redan nu som en uppgift för Finlands viltcentral i 10 § i viltförvaltningslagen. Syftet med förslaget är att föreskriva att allmän tillsyn över jaktvårdsföreningarnas verksamhet uttryckligen är en offentlig förvaltningsuppgift för Finlands viltcentral. För att trygga förutsättningarna för tillsynen införs i 10 § i lagförslag 2 en ny bestämmelse om jaktvårdsföreningarnas skyldighet att lämna uppgifter. Jaktvårdsföreningarna ska vara skyldiga att trots sekretessbestämmelserna ge Finlands viltcentral de nödvändiga uppgifter och handlingar som Finlands viltcentral behöver för att sköta de uppgifter som föreskrivits för den.

Enligt 8 § i viltförvaltningslagen svarar chefen för offentliga förvaltningsuppgifter för skötseln av Finlands viltcentralers offentliga förvaltningsuppgifter enligt 2 § 1 mom. i viltförvaltningslagen. Chefen för offentliga förvaltningsuppgifter är oberoende vid fullgörandet av en offentlig förvaltningsuppgift. Chefen för offentliga förvaltningsuppgifter kan skriftligen förordna en person som hör till Finlands viltcentralers personal att utöva offentlig makt i sådana i 2 § 1 mom. avsedda ärenden som personen i fråga kan anses ha tillräcklig utbildning och erfarenhet att behandla och avgöra. Den som förordnats att utöva offentlig makt är oberoende vid fullgörandet av en offentlig förvaltningsuppgift. I 6 § i lagförslag 2 föreskrivs dessutom att chefen för offentliga förvaltningsuppgifter eller en anställd som chefen för offentliga förvaltningsuppgifter har utnämnt svarar för tillsynen över jaktvårdsföreningarna. Jord- och skogsbruksministeriet fastställer beslutet om utnämning eller entledigande av denna. Detta betonar viltcentralens interna beslutsfattande och att tillsynen av jaktvårdsföreningarna är oberoende av influenser utifrån.

De befogenheter som föreskrivs i statsunderstödslagen har anvisats myndigheter. Enligt 6 § 2 mom. i viltförvaltningslagen tillämpas på chefen för offentliga förvaltningsuppgifter vad som föreskrivs om straffrättsligt tjänsteansvar. Bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas även på övriga anställda vid Finlands viltcentral när de sköter offentliga förvaltningsuppgifter eller behandlar ärenden som anknyter till användning av medel. Viltcentralens anställda omfattas därmed av ett tjänsteansvar som kan jämföras med en myndighet och i förhållande till den som ansöker om stöd agerar de som statsbidragsmyndighet.

Grundlagsutskottet förutsatte i samband med stiftandet av viltförvaltningslagen att det i 1 § i viltförvaltningslagen finns en bestämmelse om att jord- och skogsbruksministeriet styr och övervakar verksamheten vid Finlands viltcentral (GrUU 48/2010 rd). I 34 § i viltförvaltningslagen föreskrivs dessutom om tillsynen av användningen av medel och den skyldighet att lämna uppgifter och utredningar som denna medför. Med beaktande av grundlagsutskottets tidigare ställningstaganden föreslås att bestämmelserna 34 § i lagförslag 2 preciseras. Jord- och skogsbruksministeriet ska fortsättningsvis övervaka användningen av Finlands viltcentralers medel. För tillsynen ska Finlands viltcentral lämna jord- och skogsbruksministeriet de uppgifter och utredningar som ministeriet begär. Enligt förslaget ska Finlands viltcentral i stället för jord- och skogsbruksministeriet utöva tillsyn över jaktvårdsföreningarnas användning av medel. För tillsynen ska jaktvårdsföreningarna lämna både Finlands viltcentral och jord- och skogsbruksministeriet de uppgifter och utredningar som dessa begär. Detta gör att det vid behov är möjligt för jord- och skogsbruksministeriet att ingripa snabbt och strikt t.ex. om det vid

beviljandet av eller tillsynen över de statsunderstöd som behandlas framkommer missförhållanden. Detta stärker myndigheternas inflytande på verksamheten vid Finlands viltcentral.

Det äventyrar inte de grundläggande fri- och rättigheterna, rättssäkerheten eller kravet på god förvaltning att uppgifterna ges till Finlands viltcentral, eftersom de allmänna förvaltningslagar som tillämpas på myndigheternas verksamhet också tillämpas på Finlands viltcentral. Enligt 26 § i viltförvaltningslagen tillämpas vid fullgörandet av offentliga förvaltningsuppgifter förvaltningslagen, lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, samiska språklagen och lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet. I fråga om det språk som ska användas i jaktvårdsföreningarna och Finlands viltcentral gäller vad som föreskrivs i 25 § i språklagen.

Rättssäkerhet

Enligt 21 § i grundlagen har var och en rätt att på behörigt sätt och utan ogrundat dröjsmål få sin sak behandlad av en domstol eller någon annan myndighet som är behörig enligt lag samt att få ett beslut som gäller hans eller hennes rättigheter och skyldigheter behandlat vid domstol eller något annat oavhängigt rättskipningsorgan. Offentligheten vid handläggningen, rätten att bli hörd, rätten att få motiverade beslut och rätten att söka ändring samt andra garantier för en rättvis rättegång och god förvaltning ska tryggas genom lag.

I viltcentralens beslut om statsunderstöd får inte ändring sökas. Enligt propositionen tillämpas statsunderstödslagen på sökande av ändring. I fråga om viltcentralens beslut är den första tvingande skedet det förfarande för begäran om omprövning som avses i 34 § i statsunderstödslagen. Efter detta har mottagaren av statsunderstödet rätt att överklaga genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

Kravet på ändamålsenlighet

Behovet av sådan ändamålsenlig skötsel av uppgiften som avses i 124 § i grundlagen har i fråga om viltcentralens nuvarande form framförts i motiveringen i förarbetena till viltförvaltningslagen (RP 237/2010 rd). I sitt utlåtande om viltförvaltningslagen påpekade grundlagsutskottet att kravet på ändamålsenlighet i 124 § i grundlagen är ett juridiskt villkor och att det från fall till fall måste bedömas om kravet uppfylls. Då måste man bland annat beakta vilken typ av förvaltningsuppgift det handlar om. Dessutom har det i den juridiska litteraturen ansetts att ändamålsenligheten måste bedömas varje gång då en förvaltningsuppgift föreslås bli anförd någon utanför myndighetsorganisationen (GrUU 48/2010 rd).

Med tanke på en effektivisering av förvaltningen är det ändamålsenligt att överföra beviljandet av och tillsynen över statsunderstöd till jaktvårdsföreningar till Finlands viltcentral, eftersom detta är en uppgift av verkställighetsnatur. Uppgifter av verkställighetsnatur ska överföras från ministerienivå till den underlydande förvaltningen så att man i ministerierna kan använda resurserna till kärnuppgifter. Finlands viltcentral har redan i dagsläget på grund av sina uppgifter i fråga om ledning och tillsyn av jaktvårdsföreningarna sakkännedom om de förfaranden som iakttas i jaktvårdsföreningarnas verksamhet och ekonomi samt i fråga om ledningen av jaktvårdsföreningarnas ekonomiförvaltning.

Genom att lägga ut uppgifterna i anknytning till underhållet av jägarregistret kan Finlands viltcentralens resurser allokeras till kärnområdet för viltcentralens förvaltningsuppgifter. Det kan anses att det med tanke på en ändamålsenlig skötsel är behövligt att de föreslagna uppgifterna på det sätt som avses i 124 § i grundlagen ges någon annan än en myndighet.

Skydd av personuppgifter

Enligt 10 § 1 mom. i grundlagen är vars och ens privatliv, heder och hemfrid tryggade. Om skydd av personuppgifter föreskrivs närmare genom lag. Enligt 2 § 1 mom. i personuppgiftslagen ska vid behandling av personuppgifter iaktas vad som bestäms i personuppgiftslagen, om inte annat bestäms någon annanstans i lag. Enligt 3 § 2 punkten i personuppgiftslagen avses med behandling av personuppgifter bl.a. utlämnande av personuppgifter.

I bestämmelserna om jägarregistrets datainnehåll görs behövliga kompletteringar i fråga om tillsyn över jakten, planering av jägarnas utbildning och rådgivning, ledning av jaktvårdsföreningarnas verksamhet samt uppgörande av statistik. I fråga om behandlingen av uppgifterna i jägarregistret ska som utgångspunkt bestämmelserna i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och i personuppgiftslagen iaktas. Bestämmelserna om användning av uppgifterna i jägarregistret för direktmarknadsföring ändras så att det är möjligt att lämna ut namn och adress endast om personen i fråga har gett sitt samtycke till detta.

I den registerföring av jägarregistret och i uppgifterna i anknytning till användningen av registret som avses i 7 a § i lagförslag 1 i propositionen ingår behandling av personuppgifter och rådgivning om utsändning av jaktkort, varför det i momentet av den privata aktör som tar emot uppgifterna utöver tillräcklig tekniska förutsättningar också förutsätts tillräckliga kunskapsmässiga förutsättningar. Med kunskapsmässiga förutsättningar avses kunskap om lagstiftningen om skötsel av offentliga förvaltningsuppgifter och skyddet för personuppgifter.

Med stöd av den föreslagna 7 c § i lagförslag 1 får den registeransvarige trots sekretessbestämmelserna lämna ut uppgifter ur jägarregistret till det försäkringsbolag som sköter jägarnas gruppförsäkring, för planering av användningen av viltbestånden till jord- och skogsbruksministeriet och jaktvårdsföreningarna, för uppföljning av jaktvårdsavgifterna samt planering av jägarnas utbildning och för rådgivning till jaktvårdsföreningarna, för tillsyn över jakten till de aktörer som avses i 88 § 1 och 2 mom. i jaktlagen, för tillståndsprövning till polisen och Forststyrelsen samt för forskning och uppgörande av statistik till Naturresursinstitutet. Uppgifterna i jägarregistret behövs utöver för tillsynen över jakten i praktiken dessutom t.ex. för tillståndsprövning i fråga om polisens skjutvapentillstånd och Forststyrelsens områdestillstånd. Med tanke på tillsynen över jakten kan det anses vara tillräckligt att de i 88 § 1 och 2 mom. i jaktlagen avsedda aktörerna polisen, gränsbevakningsväsendet, tullmyndigheterna och jaktövervakare som avses i viltförvaltningslagen samt Forststyrelsens jakt- och fiskeövervakare trots sekretessbestämmelserna har rätt få uppgifter ur registret.

Den föreslagna lagen innehåller inte några begränsningar som är problematiska med avseende på de grundläggande fri- och rättigheterna. Lagen innehåller ett bemyndigande att utfärda förordning, som är exakt och noggrant avgränsat. Därmed kan de lagförslag som ingår i propositionen behandlas i vanlig lagstiftningsordning i enlighet med 72 § i grundlagen.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift

I enlighet med riksdagen beslut *ändras* i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (616/1993) 1 §, 3 § 1 mom. och 7 a—7 c §, sådana de lyder, 1 § i lag 949/2012, 3 § 1 mom. i lag 160/2011, 7 a § i lagarna 1237/1999 och 160/2011, 7 b § i lag 1237/1999 och 7 c § i lag 575/2014, samt *fogas* till 3 §, sådan den lyder i lag 160/2011, nya 4—6 mom. som följer:

1 §

Var och en som bedriver jakt eller är jaktledare enligt 30 § i jaktlagen (615/1993) ska för varje jaktår betala jaktvårdsavgift till staten. Jaktvårdsavgift behöver inte betalas av den som biträder jägare som hundförare eller vid jakt på hjortdjur som drevkarl eller på motsvarande sätt biträder vid jakten. Den som har betalat avgiften ges ett jaktkort. Finlands viltcentral ger på begäran betalaren en kopia av jaktkortet.

Jaktvårdsavgiften är 39 euro för ett jaktår.

3 §

I statsbudgeten ska det årligen tas in ett anslag som motsvarar minst det belopp som samma år uppskattas inflyta i form av jaktvårdsavgifter beräknat enligt antalet jägare under de tre närmast föregående åren. Av detta anslag beviljas Finlands viltcentral och jaktvårdsföreningarna årligen statsunderstöd för de drifts- och kapitalutgifter som föranleds av de uppgifter som anges i 2 och 14 § i viltförvaltningslagen samt för de utgifter jägarnas grupp försäkring föranleder. Utgifterna för Finlands viltcentral finansieras i sin helhet med statsunderstöd till den del avgifter inte tas ut eller verksamheten inte finansieras på annat sätt.

Finlands viltcentral är statsbidragsmyndighet när det gäller statsunderstöd till jaktvårdsföreningarna. När det gäller beslut om återkrav av statsunderstöd som Finlands viltcentral beviljat är det emellertid jord- och skogsbruksministeriet som är statsbidragsmyndighet. Som fördelningsgrund för det anslag som anvisas jaktvårdsföreningarna som statsunderstöd används

- 1) behovet av tjänster för ledning av verksamheten,
- 2) tillsynen över jakten,
- 3) kontrollen av storviltsbestånd,
- 4) utbildningen och ungdomsarbetet,
- 5) uppmuntran till viltinventering,
- 6) behovet av tjänster för jaktarrangemang på de i 8 § i jaktlagen avsedda områden som tillhör staten.

Närmare bestämmelser om fördelningsgrunderna för statsunderstödet till jaktvårdsföreningarna får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

Statsunderstöd som beviljats en jaktvårdsförening ska användas före utgången av följande räkenskapsperiod, varefter den oanvända andelen av understödet ska betalas tillbaka.

7 a §

Finlands viltcentral för med hjälp av automatisk databehandling ett register över jägare (*jägarregister*). Jägarregistret används för planering av jägarnas utbildning och för rådgivning, för planering av användningen av viltbestånden, för ledning av och tillsyn över jaktvårdsföreningarnas verksamhet, för uppföljning av jaktvårdsavgifterna, för tillsyn över jakten samt för forskning och för uppgörande av statistik. Dessutom används jägarregistret för utredning av totalantalet personer som har betalat jaktvårdsavgift och som adressförteckning för utsändning av inbetalningskort för jaktvårdsavgift.

Finlands viltcentral kan genom avtal ge en privat aktör med tillräckliga tekniska och kunskapsmässiga förutsättningar i uppdrag att sköta uppgifter som hänför sig till registerföringen och användningen av registret. Sådana uppgifter är:

- 1) tekniskt underhåll av registret,
- 2) uppdatering av uppgifterna i registret,
- 3) lämnande av kontrollistor över medlemskap i jaktvårdsföreningen till jaktvårdsföreningarna,
- 4) ersättning av ett förkommet jaktkort och rådgivning om utsändning av jaktkort,
- 5) utsändning av inbetalningskort för jaktvårdsavgift och uppföljning av betalda jaktvårdsavgifter.

Den som utför uppgifter enligt 2 mom. handlar under straffrättsligt tjänsteansvar. Bestämmelser om ersättning av skada som orsakats vid skötseln av uppgifterna finns i skadeståndslagen (412/1974). På skötseln av ärenden som gäller registerföringen och användningen av registret tillämpas dessutom lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), personuppgiftslagen (523/1999), förvaltningslagen (434/2003), lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003), språklagen (423/2003) och samiska språklagen (1086/2003).

7 b §

I jägarregistret antecknas för varje jägare följande uppgifter:

- 1) fullständigt namn, adress, hemkommun, nationalitet och personbeteckning,
- 2) tidpunkt för avlagd jägarexamen,
- 3) årligen betalda jaktvårdsavgifter,
- 4) det jaktår som en betald avgift avser,
- 5) den jaktvårdsförening som jägaren är medlem i,
- 6) uppgifter om skjutprov som avlagts med godkänt resultat,
- 7) jaktförbud som är i kraft,
- 8) eventuellt samtycke till att namn- och adressuppgifter lämnas ut för direktmarknadsföring,
- 9) jägarnummer och språkkod för tidningen Jägaren,
- 10) sådana funktionärsuppgifter som avses i 19 och 20 § i viltförvaltningslagen,
- 11) uppgifter om jägarnas grupp försäkring.

Den som under de fem senaste jaktåren inte har betalat jaktvårdsavgiften avförs ur registret.

7 c §

Den registeransvarige får trots sekretessbestämmelserna lämna ut uppgifter ut jägarregistret till det försäkringsbolag som sköter jägarnas grupp försäkring samt för planering av användningen av viltbestånden till jord- och skogsbruksministeriet och jaktvårdsföreningarna, för uppföljning av jaktvårdsavgifterna, för planering av jägarnas utbildning och för rådgivning till jaktvårdsföreningarna, för tillsyn över jakten till de aktörer som avses i 88 § 1 och 2 mom. i jaktlagen, för tillståndsprövning till polisen och Forststyrelsen och för forskning och för uppgörande av statistik till Naturresursinstitutet.

Den registeransvarige får trots sekretessbestämmelserna mot skälig avgift lämna ut i jägarregistret antecknade personers namn- och adressuppgifter också för direktmarknadsföring inom jaktbranschen, om den registrerade har gett sitt samtycke till detta.

RP 117/2017 rd

Bestämmelser om behandling av registeruppgifter i övrigt finns i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och i personuppgiftslagen.

I de fall som avses i 1 mom. får uppgifterna lämnas ut genom en teknisk anslutning.

Denna lag träder i kraft den 20 .

År 2018 bestäms statsunderstödet till jaktvårdsföreningarna enligt de fördelningsgrunder som användes 2017. År 2019 bestäms hälften statsunderstödet enligt de fördelningsgrunder som användes 2017 och hälften enligt de fördelningsgrunder som föreskrivs i denna lag.

2.

Lag

om ändring av viltförvaltningslagen

I enlighet med riksdagen beslut
ändras i viltförvaltningslagen (158/2011) 2, 6, 8, 10, 12, 19, 32 och 34 § som följer:

2 §

Finlands viltcentralers uppgifter

Finlands viltcentral har följande offentliga förvaltningsuppgifter:

- 1) de uppgifter som anges i jaktlagen (615/1993) och i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (616/1993),
 - 2) anskaffning och ikrafthållande av jägarnas gruppförsäkring och ett tillräckligt till uppgiften anknutet försäkringsskydd för de funktionärer som viltcentralen tillsatt i jaktvårdsföreningarna,
 - 3) tillsättande och ledning av samt tillsyn över jaktövervakare i jaktvårdsföreningarna,
 - 4) tillsättande och ledning av samt tillsyn över jaktvårdsföreningarnas examinatore för jägarexamina och skjutprov,
 - 5) tillsättande och ledning av samt tillsyn över företrädarna för jaktvårdsföreningarna vid terrängundersökningar som avses i 24 § i viltskadelagen (105/2009),
 - 6) beviljande av statsunderstöd till jaktvårdsföreningarna och tillsyn över användningen av medlen samt allmän tillsyn över jaktvårdsföreningarnas verksamhet,
 - 7) andra offentliga förvaltningsuppgifter som viltcentralen enligt denna eller någon annan lag ska sköta.
- Finlands viltcentralers övriga uppgifter är följande:
- 1) främjande av hållbar vilthushållning samt bevakande av allmänt intresse med anknytning till vilthushållningen,
 - 2) uppföljning av viltbeståndens tillstånd, utveckling, hållbarhet och livskraft samt utvecklande av funktioner för detta i samråd med forskningen,
 - 3) främjande av viltvården och vården av viltets livsmiljöer,
 - 4) beredning, utarbetande och uppdatering av förvaltningsplaner som gäller viltarter och deras livsmiljöer,
 - 5) främjande av förebyggande av skador orsakade av vilt,
 - 6) främjande av hållbar, säker och etiskt godtagbar jakt,
 - 7) stödjande och ledning av jaktvårdsföreningarnas verksamhet och utbildning av jaktvårdsföreningarnas funktionärer och styrelsemedlemmar,
 - 8) tillhandahållande av expert-, utbildnings- och rådgivningstjänster i fråga om jakt, vilthushållning och vilt,
 - 9) information och kommunikation som hänför sig till Finlands viltcentralers uppgifter,
 - 10) förvaltning och utvecklande av Finlands viltcentralers och jaktvårdsföreningarnas gemensamma datasystem och databanker och tillhandahållande och utvecklande av deras gemensamma informationstjänster samt deltagande i utvecklandet av branschens gemensamma datasystem, databanker och informationstjänster,
 - 11) deltagande i internationellt samarbete som hänför sig till Finlands viltcentralers uppgifter,
 - 12) andra uppgifter som enligt vad som föreskrivs ankommer på viltcentralen eller som den åläggs att utföra och som inte innefattar utövande av offentlig makt.

Finlands viltcentral ska regelbundet lämna jord- och skogsbruksministeriet de uppgifter om skötseln av offentliga förvaltningsuppgifter och övriga uppgifter som ministeriet bestämmer.

Närmare bestämmelser om skötseln av de uppgifter som avses i 1 mom. 1, 2 och 7 punkten får utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare bestämmelser om skötseln av de uppgifter som avses i 1 mom. 3—6 punkten och i 2 mom. 1—11 punkten får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

6 §

Personalen vid Finlands viltcentral

Vid Finlands viltcentral finns en direktör, en chef för offentliga förvaltningsuppgifter och ett behövligt antal övriga anställda. Personalen vid Finlands viltcentral är anställd i arbetsavtalsförhållande.

På chefen för offentliga förvaltningsuppgifter tillämpas vad som föreskrivs om straffrättsligt tjänsteansvar. Bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas även på övriga anställda vid Finlands viltcentral när de sköter offentliga förvaltningsuppgifter eller behandlar ärenden som anknyter till användning av medel.

Statsrådet utnämner och entledigar direktören vid Finlands viltcentral och chefen för offentliga förvaltningsuppgifter efter föredragning från jord- och skogsbruksministeriet. Jord- och skogsbruksministeriet beviljar direktören och chefen för offentliga förvaltningsuppgifter avsked på deras begäran. Styrelsen för Finlands viltcentral ska höras i samband med beredningen av statsrådets beslut. Direktören anställer den övriga personalen, om inte något annat föreskrivs nedan.

Behörighetsvillkor för direktören vid Finlands viltcentral är högre högskoleexamen, god förtrogenhet med vilthushållning och i praktiken visat ledarskap. Chefen för offentliga förvaltningsuppgifter ska ha högre högskoleexamen, god förtrogenhet med vilthushållning och administrativ erfarenhet.

8 §

Skötseln av offentliga förvaltningsuppgifter

Chefen för offentliga förvaltningsuppgifter svarar för skötseln av Finlands viltcentrals offentliga förvaltningsuppgifter enligt 2 § 1 mom. Chefen för offentliga förvaltningsuppgifter är oberoende vid fullgörandet av en offentlig förvaltningsuppgift.

Chefen för offentliga förvaltningsuppgifter kan skriftligen förordna en person som hör till Finlands viltcentrals personal att utöva offentlig makt i sådana i 2 § 1 mom. avsedda ärenden som denne har tillräcklig utbildning och erfarenhet att behandla och avgöra. En anställd vid centralen får dock bara av särskilda skäl förordnas att avgöra ärenden som avses i 41 § 1—3 mom. i jaktlagen. Den som förordnats att utöva offentlig makt är oberoende vid fullgörandet av en offentlig förvaltningsuppgift. Chefen för offentliga förvaltningsuppgifter kan förbehålla sig beslutanderätten trots det skriftliga förordnandet. Ärenden som avses i 41 § 1—3 mom. i jaktlagen avgörs efter föredragning.

För tillsynen över jaktvårdsföreningarna svarar chefen för offentliga förvaltningsuppgifter eller en anställd som denne har utnämnt för uppgiften. Jord- och skogsbruksministeriet fastställer beslutet om utnämning eller entledigande av den anställde i fråga.

Bestämmelser om övriga uppgifter för chefen för offentliga förvaltningsuppgifter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Tillståndsbeslut enligt jaktlagen får undertecknas maskinellt.

10 §

Jaktvårdsförening

En jaktvårdsförening är en självständig aktör vars verksamhet grundar sig på eget initiativ av jägare som betalat jaktvårdsavgift enligt lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift. Varje jaktvårdsförening har ett eget geografiskt verksamhetsområde. Jaktvårdsföreningarnas verksamhet står under Finlands viltcentralens ledning och tillsyn. Jaktvårdsföreningarna är skyldiga att trots sekretessbestämmelserna ge Finlands viltcentral de uppgifter och handlingar som är nödvändiga med tanke på centralens uppgifter.

Jaktvårdsföreningen svarar för främjandet av en hållbar vilthushållning inom sitt verksamhetsområde, främjar och organiserar jägarnas frivilligarbete samt sköter de offentliga förvaltningsuppgifter som föreskrivits för den.

På jaktvårdsföreningarna tillämpas föreningslagen (503/1989) så som anges nedan.

12 §

Sammanslagning och delning av jaktvårdsföreningar

Jaktvårdsföreningar som önskar gå samman ska lägga fram ett gemensamt förslag om detta för Finlands viltcentral. Beslut om att lägga fram ett sådant förslag ska fattas på respektive jaktvårdsförenings möte. Förslaget ska ange den planerade jaktvårdsföreningens verksamhetsområde och namn.

Förslag till Finlands viltcentral om uppdelning av en jaktvårdsförening i två eller flera jaktvårdsföreningar ska göras av den berörda jaktvårdsföreningens möte. Förslaget ska ange de planerade jaktvårdsföreningarnas verksamhetsområden och namn.

Finlands viltcentral beslutar om sammanslagning eller delning av jaktvårdsföreningar på basis av de förslag som avses i 1 och 2 mom. Den nya jaktvårdsföreningen inleder sin verksamhet vid ingången av det kalenderår som följer på beslutet.

När en jaktvårdsförening har delats ska möten hållas för att välja styrelser före det nya kalenderåret. Ordförande för en ny sammanslagen jaktvårdsförening är till utgången av sin mandatperiod ordföranden för jaktvårdsföreningen med det största medlemsantalet av de sammanslagna jaktvårdsföreningarna och vice ordförande är ordföranden för jaktvårdsföreningen med det näst största medlemsantalet av de sammanslagna jaktvårdsföreningarna. Som styrelsemedlemmar i den nya jaktvårdsföreningen fortsätter till slutet av sin mandatperiod styrelsemedlemmarna i de sammanslagna jaktvårdsföreningarna. En sammanslagen jaktvårdsförening kan i ett sådant fall under övergångsskedet ha mer än åtta styrelsemedlemmar.

19 §

Jaktvårdsföreningens verksamhetsledare

Jaktvårdsföreningen ska ha en verksamhetsledare som anställs i arbetsavtalsförhållande.

Verksamhetsledaren anställs och entledigas av jaktvårdsföreningens styrelse. Bestämmelser om verksamhetsledarens uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet.

Jaktvårdsföreningens verksamhetsledare kan också vara en person i arbetsavtalsförhållande vid Finlands viltcentral och då ansvarar Finlands viltcentral för arbetsgivaråtagandena. Jaktvårdsföreningen kan ingå ett avtal med Finlands viltcentral om att Finlands viltcentral anvisar en person för uppgiften som verksamhetsledare.

32 §

Finansiering av verksamheten

Bestämmelser om finansieringen av Finlands viltcentrals och jaktvårdsföreningarnas verksamhet finns i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift.

Finlands viltcentral och jaktvårdsföreningarna får ansöka om, ta emot och förvalta även andra medel och inkomster.

Finlands viltcentrals och jaktvårdsföreningarnas övriga inkomster ska användas för utgifter som verksamheten föranleder och utan att ge någon vinst. Jaktvårdsföreningarna ska använda det eventuella överskottet från avgifter de tar ut för prestationer som hänför sig till offentliga förvaltningsuppgifter i första hand för utgifter som föranleds av andra offentliga förvaltningsuppgifter och i andra hand för utgifter som föranleds av andra i lag angivna uppgifter.

34 §

Tillsyn över användningen av medel

Jord- och skogsbruksministeriet övervakar användningen av Finlands viltcentrals medel. För tillsynen ska Finlands viltcentral trots sekretessbestämmelserna lämna jord- och skogsbruksministeriet de uppgifter och utredningar som ministeriet begär.

Finlands viltcentral övervakar användningen av jaktvårdsföreningarnas medel. För tillsynen ska jaktvårdsföreningarna trots sekretessbestämmelserna lämna Finlands viltcentral och jord- och skogsbruksministeriet de uppgifter och utredningar som dessa begär.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av 46 § i viltskadelagen

I enlighet med riksdagen beslut
ändras i viltskadelagen (105/2009) 46 § som följer:

46 §

Avgifter för terrängundersökning och värdering av skada

Kommunen kan hos den som lidit skada på odling, djur eller lösöre ta ut en avgift för verkställande av terrängundersökning och för värdering av skada till ett belopp som inte får överstiga självkostnadsvärdet.

Närmare bestämmelser om verkställande av terrängundersökning vid skador på ren och avgiften för den utfärdas genom förordning av statsrådet.

Skogscentralen kan hos den skadelidande ta ut en avgift för terrängundersökning och värdering av skogsskada. Närmare bestämmelser om avgifterna för skogscentralens prestationer utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

Kostnader som orsakas jaktvårdsföreningarna av deras närvaro vid terrängundersökningar ersätts högst till självkostnadsvärde av det anslag som i statsbudgeten anvisats för ersättning av skador. Finlands viltcentral ska årligen före utgången av april lämna jord- och skogsbruksministeriet sammanställningar över de kostnader som jaktvårdsföreningarna orsakats under det föregående kalenderåret för utbetalning.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 19 september 2017

Statsminister

Juha Sipilä

Jord- och skogsbruksminister Jari Leppä

1.

Lag

om ändring av lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift

I enlighet med riksdagen beslut *ändras* i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (616/1993) 1 §, 3 § 1 mom. och 7 a—7 c §, sådana de lyder, 1 § i lag 949/2012, 3 § 1 mom. i lag 160/2011, 7 a § i lagarna 1237/1999 och 160/2011, 7 b § i lag 1237/1999 och 7 c § i lag 575/2014, samt *fogas* till 3 §, sådan den lyder i lag 160/2011, nya 4—6 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

1 §

Var och en som bedriver jakt eller är jaktledare enligt 28 § i jaktlagen (615/1993) ska för varje jaktår betala jaktvårdsavgift till staten. Jaktvårdsavgift behöver inte betalas av den som biträder jägare som hundförare eller vid jakt på hjortdjur som drevkarl eller på motsvarande sätt biträder vid jakten. Den som har betalat avgiften ges ett jaktkort. Jaktvårdsföreningen ger på begäran betalaren en kopia av jaktkortet.

Var och en som bedriver jakt eller är jaktledare enligt 30 § i jaktlagen (615/1993) ska för varje jaktår betala jaktvårdsavgift till staten. Jaktvårdsavgift behöver inte betalas av den som biträder jägare som hundförare eller vid jakt på hjortdjur som drevkarl eller på motsvarande sätt biträder vid jakten. Den som har betalat avgiften ges ett jaktkort. *Finlands viltcentral* ger på begäran betalaren en kopia av jaktkortet.

Jaktvårdsavgiften är 33 euro för ett jaktår.

Jaktvårdsavgiften är 39 euro för ett jaktår.

3 §

3 §

I statsbudgeten ska årligen tas in ett anslag som motsvarar minst det belopp som samma år uppskattas inflyta i form av jaktvårdsavgifter beräknat enligt antalet jägare under de tre närmast föregående åren. Av detta anslag ska Finlands viltcentral och jaktvårdsföreningarna årligen anvisas statsandel för sina drifts- och kapitalutgifter och utgifter för jägarnas gruppförsäkring.

I statsbudgeten ska det årligen tas in ett anslag som motsvarar minst det belopp som samma år uppskattas inflyta i form av jaktvårdsavgifter beräknat enligt antalet jägare under de tre närmast föregående åren. Av detta anslag *beviljas* Finlands viltcentral och jaktvårdsföreningarna årligen *statsunderstöd för de drifts- och kapitalutgifter som förändras av de utgifter som anges i 2 och 14 § i viltförvaltningslagen samt för de utgifter jägarnas gruppförsäkring förändras*. *Utgifter-*

RP 117/2017 rd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

na för Finlands viltcentral finansieras i sin helhet med statsunderstöd till den del avgifter inte tas ut eller verksamheten inte finansieras på annat sätt.

Finlands viltcentral är statsbidragsmyndighet när det gäller statsunderstöd till jaktvårdsföreningarna. När det gäller beslut om återkrav av statsunderstöd som Finlands viltcentral beviljat är det emellertid jord- och skogsbruksministeriet som är statsbidragsmyndighet. Som fördelningsgrund för det anslag som anvisas jaktvårdsföreningarna som statsunderstöd används

1) behovet av tjänster för ledning av verksamheten,

2) tillsyn över jakten,

3) kontrollen av storviltsbestånd,

4) utbildningen och ungdomsarbete,

5) uppmuntran till viltinventering,

6) behovet av tjänster för jaktarrangemang på de i 8 § i jaktlagen avsedda områden som tillhör staten.

Närmare bestämmelser om fördelningsgrunderna för statsunderstödet till jaktvårdsföreningarna får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

Statsunderstöd som beviljats en jaktvårdsförening ska användas före utgången av följande räkenskapsperiod, varefter den oanvända andelen av understödet ska betalas tillbaka.

7 a §

Finlands viltcentral för med hjälp av automatisk databehandling ett register över jägare (jägarregister). Jägarregistret används för

7 a §

Finlands viltcentral för med hjälp av automatisk databehandling ett register över jägare (jägarregister). Jägarregistret används för

RP 117/2017 rd

Gällande lydelse

planering av jägarnas utbildning och för rådgivning, för tillsyn över jakten, för praktisk uppläggning av jakt- och viltvårdsverksamheten, för skötsel av andra uppgifter i samband med jakt och viltvård samt för uppgörande av statistik. Dessutom används jägarregistret för utredning av totalantalet personer som har betalat jaktvårdsavgift och som adressförteckning för utsändning av inbetalningskort för jaktvårdsavgift.

Den registeransvarige kan ge utomstående i uppdrag att utföra uppgifter som hänför sig till registerföringen och användningen av registret.

Föreslagen lydelse

planering av jägarnas utbildning och för rådgivning, *för planering av användningen av viltbestånden, för ledning av och tillsyn över jaktvårdsföreningarnas verksamhet, för uppföljning av jaktvårdsavgifterna, för tillsyn över jakten samt för forskning och för uppgörande av statistik.* Dessutom används jägarregistret för utredning av totalantalet personer som har betalat jaktvårdsavgift och som adressförteckning för utsändning av inbetalningskort för jaktvårdsavgift.

Finlands viltcentral kan genom avtal ge en privat aktör med tillräckliga tekniska och kunskapsmässiga förutsättningar i uppdrag att sköta uppgifter som hänför sig till registerföringen och användningen av registret. Sådana uppgifter är:

- 1) tekniskt underhåll av registret,*
- 2) uppdatering av uppgifterna i registret,*
- 3) lämnande av kontrollistor över medlemskap i jaktvårdsföreningen till jaktvårdsföreningarna,*
- 4) ersättning av ett förkommet jaktkort och rådgivning om utsändning av jaktkort,*
- 5) utsändning av inbetalningskort för jaktvårdsavgift och uppföljning av betalda jaktvårdsavgifter.*

Den som utför uppgifter enligt 2 mom. handlar under straffrättsligt tjänsteansvar. Bestämmelser om ersättning av skada som orsakats vid skötseln av uppgifterna finns i skadeståndslagen (412/1974). På skötseln av ärenden som gäller registerföringen och användningen av registret tillämpas dessutom lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), personuppgiftslagen (523/1999), förvaltningslagen (434/2003), lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003), språklagen (423/2003) och samiska språklagen (1086/2003).

RP 117/2017 rd

Gällande lydelse

7 b §

I jägarregistret antecknas för varje jägare följande uppgifter:

- 1) fullständigt namn, adress, hemkommun och personbeteckning,
- 2) årligen betalda jaktvårdsavgifter,
- 3) det jaktår som en betald avgift avser,
- 4) den jaktvårdsförening som jägaren är medlem i, samt
- 5) uppgifter om jägarnas gruppförsäkring.

Den som under de fem senaste åren inte har betalt jaktvårdsavgiften avförs ur registret.

7 c §

Den registeransvarige får för åligganden enligt 7 a § lämna ut uppgifter ur jägarregistret till jord- och skogsbruksministeriet, Naturrekursinstitutet och andra myndigheter, till jaktvårdsföreningarna samt till det försäkringsbolag som sköter jägarnas gruppförsäkring.

Föreslagen lydelse

7 b §

I jägarregistret antecknas för varje jägare följande uppgifter:

- 1) fullständigt namn, adress, hemkommun, *nationalitet* och personbeteckning,
- 2) *tidpunkt för avlagd jägarexamen,*
- 3) *årligen betalda jaktvårdsavgifter,*
- 4) *det jaktår som en betald avgift avser,*
- 5) *den jaktvårdsförening som jägaren är medlem i,*
- 6) *uppgifter om skjutprov som avlagts med godkänt resultat,*
- 7) *jaktförbud som är i kraft,*
- 8) *eventuellt samtycke till att namn- och adressuppgifter lämnas ut för direktmarknadsföring,*
- 9) *jägarnummer och språkkod för tidningen Jägaren,*
- 10) *sådana funktionärsuppgifter som avses i 19 och 20 § i viltförvaltningslagen,*
- 11) *uppgifter om jägarnas gruppförsäkring.*

Den som under de fem senaste *jaktåren* inte har *betalat* jaktvårdsavgiften avförs ur registret.

7 c §

Den registeransvarige får *trots sekretessbestämmelserna lämna ut uppgifter ut jägarregistret till det försäkringsbolag som sköter jägarnas gruppförsäkring samt för planering av användningen av viltbestånden till jord- och skogsbruksministeriet och jaktvårdsför-*

RP 117/2017 rd

Gällande lydelse

ring. Den registeransvarige får mot skälig avgift lämna ut i jägarregistret antecknade personers namn- och adressuppgifter också för direktmarknadsföring inom jaktbranschen, om den registrerade inte har förbjudit detta.

Bestämmelser i övrigt om behandling av registeruppgifter finns i personuppgiftslagen (523/1999).

Föreslagen lydelse

eningarna, för uppföljning av jaktvårdsavgifterna, för planering av jägarnas utbildning och för rådgivning till jaktvårdsföreningarna, för tillsyn över jakten till de aktörer som avses i 88 § 1 och 2 mom. i jaktlagen, för tillståndsprövning till polisen och Forststyrelsen och för forskning och för uppgörande av statistik till Naturresursinstitutet.

Den registeransvarige får trots sekretessbestämmelserna mot skälig avgift lämna ut i jägarregistret antecknade personers namn- och adressuppgifter också för direktmarknadsföring inom jaktbranschen, om den registrerade har gett sitt samtycke till detta.

Bestämmelser om behandling av registeruppgifter i övrigt finns i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och i personuppgiftslagen.

I de fall som avses i 1 mom. får uppgifterna lämnas ut genom en teknisk anslutning.

*Denna lag träder i kraft den 20 .
År 2018 bestäms statsunderstödet till jaktvårdsföreningarna enligt de fördelningsgrunder som användes 2017. År 2019 bestäms hälften statsunderstödet enligt de fördelningsgrunder som användes 2017 och hälften enligt de fördelningsgrunder som föreskrivs i denna lag.*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2.

Lag

om ändring av viltförvaltningslagen

I enlighet med riksdagen beslut
ändras i viltförvaltningslagen (158/2011) 2, 6, 8, 10, 12, 19, 32 och 34 § som följer:

2 §

2 §

Finlands viltcentralers uppgifter

Finlands viltcentralers uppgifter

Finlands viltcentral har följande offentliga förvaltningsuppgifter:

Finlands viltcentral har följande offentliga förvaltningsuppgifter:

1) de uppgifter som anges i jaktlagen (615/1993) och i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (616/1993),

1) de uppgifter som anges i jaktlagen (615/1993) och i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (616/1993),

2) anskaffning och ikrafthållande av jägar-
nas gruppförsäkring och ett tillräckligt till
uppgiften anknutet försäkringsskydd för de
funktionärer som viltcentralen tillsatt i jakt-
vårdsföreningarna,

2) anskaffning och ikrafthållande av jägar-
nas gruppförsäkring och ett tillräckligt till
uppgiften anknutet försäkringsskydd för de
funktionärer som viltcentralen tillsatt i jakt-
vårdsföreningarna,

3) tillsättande och ledning av samt tillsyn
över jaktövervakare i jaktvårdsföreningarna,

3) tillsättande och ledning av samt tillsyn
över jaktövervakare i jaktvårdsföreningarna,

4) tillsättande och ledning av samt tillsyn
över jaktvårdsföreningarnas examinatorer för
jägarexamina och skjutprov,

4) tillsättande och ledning av samt tillsyn
över jaktvårdsföreningarnas examinatorer för
jägarexamina och skjutprov,

5) tillsättande och ledning av samt tillsyn
över företrädarna för jaktvårdsföreningarna
vid terrängundersökningar som avses i 25 § i
viltskadelagen (105/2009), *samt*

5) tillsättande och ledning av samt tillsyn
över företrädarna för jaktvårdsföreningarna
vid terrängundersökningar som avses i 24 § i
viltskadelagen (105/2009),

6) andra offentliga förvaltningsuppgifter
som viltcentralen enligt denna eller annan lag
ska sköta.

6) *beviljande av statsunderstöd till jakt-
vårdsföreningarna och tillsyn över använd-
ningen av medlen samt allmän tillsyn över
jaktvårdsföreningarnas verksamhet,*

7) *andra offentliga förvaltningsuppgifter
som viltcentralen enligt denna eller någon
annan lag ska sköta.*

RP 117/2017 rd

Gällande lydelse

Finlands viltcentrals övriga uppgifter är följande:

1) främjande av hållbar vilthushållning samt bevakande av allmänt intresse med anknytning till vilthushållningen,

2) uppföljning av viltbeståndens tillstånd, utveckling, hållbarhet och livskraft samt utvecklande av funktioner i anslutning till detta i samråd med forskningen,

3) främjande av viltvården och vården av viltets livsmiljöer,

4) beredning, utarbetande och uppdatering av förvaltningsplaner som gäller viltarter och deras livsmiljöer,

5) främjande av förebyggande av skador orsakade av vilt,

6) främjande av hållbar, säker och etiskt godtagbar jakt,

7) främjande av jaktvårdsföreningarnas verksamhet och utbildning av jaktvårdsföreningarnas funktionärer,

8) tillhandahållande av expert-, utbildnings- och rådgivningstjänster i fråga om jakt, vilthushållning och vilt,

9) information och kommunikation,

10) förvaltning och utvecklande av Finlands viltcentrals och jaktvårdsföreningarnas gemensamma datasystem och databanker och tillhandahållande och utvecklande av deras gemensamma informationstjänster samt deltagande i utvecklandet av branschens gemensamma datasystem, databanker och informationstjänster,

11) deltagande i internationellt samarbete, samt

Föreslagen lydelse

Finlands viltcentrals övriga uppgifter är följande:

1) främjande av hållbar vilthushållning samt bevakande av allmänt intresse med anknytning till vilthushållningen,

2) uppföljning av viltbeståndens tillstånd, utveckling, hållbarhet och livskraft samt utvecklande av funktioner i anslutning till detta i samråd med forskningen,

3) främjande av viltvården och vården av viltets livsmiljöer,

4) beredning, utarbetande och uppdatering av förvaltningsplaner som gäller viltarter och deras livsmiljöer,

5) främjande av förebyggande av skador orsakade av vilt,

6) främjande av hållbar, säker och etiskt godtagbar jakt,

7) *stödjande och ledning* av jaktvårdsföreningarnas verksamhet och utbildning av jaktvårdsföreningarnas *funktionärer och styrelsemedlemmar*,

8) tillhandahållande av expert-, utbildnings- och rådgivningstjänster i fråga om jakt, vilthushållning och vilt,

9) information och kommunikation, *som hänför sig till Finlands viltcentrals uppgifter*,

10) förvaltning och utvecklande av Finlands viltcentrals och jaktvårdsföreningarnas gemensamma datasystem och databanker och tillhandahållande och utvecklande av deras gemensamma informationstjänster samt deltagande i utvecklandet av branschens gemensamma datasystem, databanker och informationstjänster,

11) deltagande i internationellt samarbete *som hänför sig till Finlands viltcentrals uppgifter*,

RP 117/2017 rd

Gällande lydelse

12) andra uppgifter som enligt vad som föreskrivs ankommer på viltcentralen eller som den åläggs att utföra och som inte innefattar utövande av offentlig makt.

Finlands viltcentral ska regelbundet lämna jord- och skogsbruksministeriet de uppgifter om skötseln av offentliga förvaltningsuppgifter och övriga uppgifter som ministeriet bestämmer.

Närmare bestämmelser om skötseln av de uppgifter som nämns i 1 mom. 1, 2 och 6 punkten får utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare bestämmelser om skötseln av de uppgifter som nämns i 1 mom. 3—5 punkten och i 2 mom. 1—11 punkten får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

6 §

Personalen vid Finlands viltcentral

Vid Finlands viltcentral finns en direktör, en chef för offentliga förvaltningsuppgifter och ett behövligt antal övriga anställda. Personalen vid Finlands viltcentral är anställd i arbetsavtalsförhållande.

På chefen för offentliga förvaltningsuppgifter tillämpas vad som föreskrivs om straffrättsligt tjänsteansvar. Bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas även på övriga anställda vid Finlands viltcentral när de sköter offentliga förvaltningsuppgifter eller behandlar ärenden som anknyter till användning av medel.

Statsrådet utnämner direktören vid Finlands viltcentral och chefen för offentliga förvaltningsuppgifter. Styrelsen för Finlands viltcentral ska höras i samband med beredningen av statsrådets beslut. Direktören anställer den övriga personalen.

Föreslagen lydelse

12) andra uppgifter som enligt vad som föreskrivs ankommer på viltcentralen eller som den åläggs att utföra och som inte innefattar utövande av offentlig makt.

Finlands viltcentral ska regelbundet lämna jord- och skogsbruksministeriet de uppgifter om skötseln av offentliga förvaltningsuppgifter och övriga uppgifter som ministeriet bestämmer.

Närmare bestämmelser om skötseln av de uppgifter som nämns i 1 mom. 1, 2 och 7 punkten får utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare bestämmelser om skötseln av de uppgifter som nämns i 1 mom. 3—6 punkten och i 2 mom. 1—11 punkten får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

6 §

Personalen vid Finlands viltcentral

Vid Finlands viltcentral finns en direktör, en chef för offentliga förvaltningsuppgifter och ett behövligt antal övriga anställda. Personalen vid Finlands viltcentral är anställd i arbetsavtalsförhållande.

På chefen för offentliga förvaltningsuppgifter tillämpas vad som föreskrivs om straffrättsligt tjänsteansvar. Bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas även på övriga anställda vid Finlands viltcentral när de sköter offentliga förvaltningsuppgifter eller behandlar ärenden som anknyter till användning av medel.

Statsrådet utnämner *och entledigar* direktören vid Finlands viltcentral och chefen för offentliga förvaltningsuppgifter *efter föredragning från jord- och skogsbruksministeriet. Jord- och skogsbruksministeriet beviljar direktören och chefen för offentliga förvaltningsuppgifter avsked på deras begäran.* Styrelsen för Finlands viltcentral ska höras i samband med beredningen av statsrådets beslut. Direktören anställer den övriga persona-

RP 117/2017 rd

Gällande lydelse

Behörighetsvillkor för direktören vid Finlands viltcentral är högre högskoleexamen, god förtrogenhet med vilthushållning och i praktiken visat ledarskap. Chefen för offentliga förvaltningsuppgifter ska ha högre högskoleexamen, god förtrogenhet med vilthushållning och administrativ erfarenhet.

8 §

Skötseln av offentliga förvaltningsuppgifter

Chefen för offentliga förvaltningsuppgifter svarar för skötseln av Finlands viltcentrals offentliga förvaltningsuppgifter enligt 2 § 1 mom. Chefen för offentliga förvaltningsuppgifter är oberoende vid fullgörandet av en offentlig förvaltningsuppgift.

Chefen för offentliga förvaltningsuppgifter kan skriftligen förordna en person som hör till Finlands viltcentrals personal att utöva offentlig makt i sådana i 2 § 1 mom. avsedda ärenden som *personen i fråga kan anses ha* tillräcklig utbildning och erfarenhet att behandla och avgöra. En anställd vid centralen får dock bara av särskilda skäl förordnas att avgöra ärenden som avses i 41 § 1—3 mom. i jaktlagen. Den som förordnats att utöva offentlig makt är oberoende vid fullgörandet av en offentlig förvaltningsuppgift. Chefen för offentliga förvaltningsuppgifter kan förbehålla sig beslutanderätten trots det skriftliga förordnandet.

Bestämmelser om övriga uppgifter för chefen för offentliga förvaltningsuppgifter får ut-

Föreslagen lydelse

len, om inte något annat föreskrivs nedan.

Behörighetsvillkor för direktören vid Finlands viltcentral är högre högskoleexamen, god förtrogenhet med vilthushållning och i praktiken visat ledarskap. Chefen för offentliga förvaltningsuppgifter ska ha högre högskoleexamen, god förtrogenhet med vilthushållning och administrativ erfarenhet.

8 §

Skötseln av offentliga förvaltningsuppgifter

Chefen för offentliga förvaltningsuppgifter svarar för skötseln av Finlands viltcentrals offentliga förvaltningsuppgifter enligt 2 § 1 mom. Chefen för offentliga förvaltningsuppgifter är oberoende vid fullgörandet av en offentlig förvaltningsuppgift.

Chefen för offentliga förvaltningsuppgifter kan skriftligen förordna en person som hör till Finlands viltcentrals personal att utöva offentlig makt i sådana i 2 § 1 mom. avsedda ärenden som *denne har* tillräcklig utbildning och erfarenhet att behandla och avgöra. En anställd vid centralen får dock bara av särskilda skäl förordnas att avgöra ärenden som avses i 41 § 1—3 mom. i jaktlagen. Den som förordnats att utöva offentlig makt är oberoende vid fullgörandet av en offentlig förvaltningsuppgift. Chefen för offentliga förvaltningsuppgifter kan förbehålla sig beslutanderätten trots det skriftliga förordnandet. *Ärenden som avses i 41 § 1—3 mom. i jaktlagen avgörs efter föredragning.*

För tillsynen över jaktvårdsföreningarna svarar chefen för offentliga förvaltningsuppgifter eller en anställd som denne har utnämnt för uppgiften. Jord- och skogsbruksministeriet fastställer beslutet om utnämning eller entledigande av den anställde i fråga.

Bestämmelser om övriga uppgifter för chefen för offentliga förvaltningsuppgifter får ut-

RP 117/2017 rd

Gällande lydelse

färdas genom förordning av statsrådet.

Tillståndsbeslut enligt jaktlagen får under-tecknas maskinellt. *Ansökningar om tillstånd som avses i 10 och 26 § i den lagen får avgö- ras utan föredragning.*

10 §

Jaktvårdsförening

En jaktvårdsförening är en självständig ak- tör vars verksamhet grundar sig på eget ini- tiativ av jägare som betalat jaktvårdsavgift enligt lagen om jaktvårdsavgift och jaktli- censavgift. Varje jaktvårdsförening har ett eget geografiskt verksamhetsområde. Jakt- vårdsföreningarnas verksamhet står under Finlands viltcentrals ledning och tillsyn.

Jaktvårdsföreningen svarar för främjandet av en hållbar vilthushållning inom sitt verk- samhetsområde, främjar och organiserar jä- garnas frivilligarbete samt sköter de offent- liga förvaltningsuppgifter som föreskrivits för den.

På jaktvårdsföreningarna tillämpas före- ningslagen (503/1989) så som anges nedan.

12 §

Sammanlagning och delning av jaktvårds- föreningar

Jaktvårdsföreningar som önskar gå sam- man ska lägga fram ett gemensamt förslag om detta för Finlands viltcentral. Beslut om att lägga fram ett sådant förslag ska fattas på respektive jaktvårdsförenings möte. Förslaget ska ange den planerade jaktvårdsföreningens verksamhetsområde och namn.

Föreslagen lydelse

färdas genom förordning av statsrådet.

Tillståndsbeslut enligt jaktlagen får under- tecknas maskinellt.

10 §

Jaktvårdsförening

En jaktvårdsförening är en självständig ak- tör vars verksamhet grundar sig på eget ini- tiativ av jägare som betalat jaktvårdsavgift enligt lagen om jaktvårdsavgift och jaktli- censavgift. Varje jaktvårdsförening har ett eget geografiskt verksamhetsområde. Jakt- vårdsföreningarnas verksamhet står under Finlands viltcentrals ledning och tillsyn. *Jaktvårdsföreningarna är skyldiga att trots sekretessbestämmelserna ge Finlands vilt- central de uppgifter och handlingar som är nödvändiga med tanke på centralens uppgif- ter.*

Jaktvårdsföreningen svarar för främjandet av en hållbar vilthushållning inom sitt verk- samhetsområde, främjar och organiserar jä- garnas frivilligarbete samt sköter de offent- liga förvaltningsuppgifter som föreskrivits för den.

På jaktvårdsföreningarna tillämpas före- ningslagen (503/1989) så som anges nedan.

12 §

Sammanlagning och delning av jaktvårds- föreningar

Jaktvårdsföreningar som önskar gå sam- man ska lägga fram ett gemensamt förslag om detta för Finlands viltcentral. Beslut om att lägga fram ett sådant förslag ska fattas på respektive jaktvårdsförenings möte. Förslaget ska ange den planerade jaktvårdsföreningens verksamhetsområde och namn.

Gällande lydelse

Förslag till Finlands viltcentral om uppdelning av en jaktvårdsförening i två eller flera jaktvårdsföreningar ska göras av den berörda jaktvårdsföreningens möte. Förslaget ska ange de planerade jaktvårdsföreningarnas verksamhetsområden och namn.

Finlands viltcentral beslutar om sammanslagning eller delning av jaktvårdsföreningar på basis av de förslag som avses i 1 och 2 mom. Den nya jaktvårdsföreningen inleder sin verksamhet vid ingången av det kalenderår som följer på beslutet. *Den nya jaktvårdsföreningen ska dock hålla möte för att välja styrelse inom två månader efter det att Finlands viltcentral har fattat beslut i saken.*

19 §

Jaktvårdsföreningens verksamhetsledare

Jaktvårdsföreningen ska ha en verksamhetsledare som anställs i arbetsavtalsförhållande.

Verksamhetsledaren anställs och entledigas av jaktvårdsföreningens styrelse. Bestämmelser om verksamhetsledarens uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet.

Föreslagen lydelse

Förslag till Finlands viltcentral om uppdelning av en jaktvårdsförening i två eller flera jaktvårdsföreningar ska göras av den berörda jaktvårdsföreningens möte. Förslaget ska ange de planerade jaktvårdsföreningarnas verksamhetsområden och namn.

Finlands viltcentral beslutar om sammanslagning eller delning av jaktvårdsföreningar på basis av de förslag som avses i 1 och 2 mom. Den nya jaktvårdsföreningen inleder sin verksamhet vid ingången av det kalenderår som följer på beslutet.

När en jaktvårdsförening har delats ska möten hållas för att välja styrelser före det nya kalenderåret. Ordförande för en ny sammanslagen jaktvårdsförening är till utgången av sin mandatperiod ordföranden för jaktvårdsföreningen med det största medlemsantalet av de sammanslagna jaktvårdsföreningarna och vice ordförande är ordföranden för jaktvårdsföreningen med det näst största medlemsantalet av de sammanslagna jaktvårdsföreningarna. Som styrelsemedlemmar i den nya jaktvårdsföreningen fortsätter till slutet av sin mandatperiod styrelsemedlemmarna i de sammanslagna jaktvårdsföreningarna. En sammanslagen jaktvårdsförening kan i ett sådant fall under övergångsskedet ha mer än åtta styrelsemedlemmar.

19 §

Jaktvårdsföreningens verksamhetsledare

Jaktvårdsföreningen ska ha en verksamhetsledare som anställs i arbetsavtalsförhållande.

Verksamhetsledaren anställs och entledigas av jaktvårdsföreningens styrelse. Bestämmelser om verksamhetsledarens uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Jaktvårdsföreningens verksamhetsledare kan också vara en person i arbetsavtalsförhållande vid Finlands viltcentral och då ansvarar Finlands viltcentral för arbetsgivaråtagandena. Jaktvårdsföreningen kan ingå ett avtal med Finlands viltcentral om att Finlands viltcentral anvisar en person för uppgiften som verksamhetsledare.

32 §

32 §

Finansiering av verksamheten

Finansiering av verksamheten

I lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift föreskrivs om finansieringen av Finlands viltcentrals och jaktvårdsföreningarnas verksamhet.

Bestämmelser om finansieringen av Finlands viltcentrals och jaktvårdsföreningarnas verksamhet finns i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift.

Finlands viltcentral och jaktvårdsföreningarna får ansöka om, ta emot och förvalta även andra medel och inkomster.

Finlands viltcentral och jaktvårdsföreningarna får ansöka om, ta emot och förvalta även andra medel och inkomster.

Finlands viltcentrals och jaktvårdsföreningarnas övriga inkomster ska användas för utgifter som verksamheten föranleder och utan att ge någon vinst.

Finlands viltcentrals och jaktvårdsföreningarnas övriga inkomster ska användas för utgifter som verksamheten föranleder och utan att ge någon vinst. Jaktvårdsföreningarna ska använda det eventuella överskottet från avgifter de tar ut för prestationer som hänför sig till offentliga förvaltningsuppgifter i första hand för utgifter som föranleds av andra offentliga förvaltningsuppgifter och i andra hand för utgifter som föranleds av andra i lag angivna uppgifter.

34 §

34 §

Tillsyn över användningen av medel

Tillsyn över användningen av medel

Jord- och skogsbruksministeriet övervakar Finlands viltcentrals och jaktvårdsföreningarnas användning av medel. Finlands viltcentral och jaktvårdsföreningarna ska lämna jord- och skogsbruksministeriet de uppgifter och utredningar som ministeriet begär för tillsynen.

Jord- och skogsbruksministeriet övervakar användningen av Finlands viltcentrals medel. För tillsynen ska Finlands viltcentral trots sekretessbestämmelserna lämna jord- och skogsbruksministeriet de uppgifter och utredningar som ministeriet begär.

RP 117/2017 rd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Finlands viltcentral övervakar användningen av jaktvårdsföreningarnas medel. För tillsynen ska jaktvårdsföreningarna trots sekretessbestämmelserna lämna Finlands viltcentral och jord- och skogsbruksministeriet de uppgifter och utredningar som dessa begär.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

3.

Lag

om ändring av 46 § i viltskadelagen

I enlighet med riksdagen beslut
ändras i viltskadelagen (105/2009) 46 § som följer:

46 §

Avgifter för terrängundersökning och värdering av skada

Kommunen kan hos den som lidit skada på odling, djur eller lösöre ta ut en avgift för verkställande av terrängundersökning och för värdering av skada till ett belopp som inte får överstiga självkostnadsvärdet.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om hur terrängundersökning ska verkställas vid skador på ren och om den avgift som tas ut.

Skogscentralen kan hos den skadelidande ta ut en avgift för terrängundersökning och värdering av skogsskada. Närmare bestämmelser om avgifterna för skogscentralens prestationer utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

46 §

Avgifter för terrängundersökning och värdering av skada

Kommunen kan hos den som lidit skada på odling, djur eller lösöre ta ut en avgift för verkställande av terrängundersökning och för värdering av skada till ett belopp som inte får överstiga självkostnadsvärdet.

Närmare bestämmelser om verkställande av terrängundersökning vid skador på ren och avgiften för den utfärdas genom förordning av statsrådet.

Skogscentralen kan hos den skadelidande ta ut en avgift för terrängundersökning och värdering av skogsskada. Närmare bestämmelser om avgifterna för skogscentralens prestationer utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

Kostnader som orsakas jaktvårdsföreningarna av deras närvaro vid terrängundersökningar ersätts högst till självkostnadsvärde av det anslag som i statsbudgeten anvisats för ersättning av skador. Finlands viltcentral ska årligen före utgången av april lämna jord- och skogsbruksministeriet sammanställningar över de kostnader som jaktvårdsföreningarna orsakats under det föregående kalenderåret för utbetalning.

Denna lag träder i kraft den 20 .